

Högskoleförordning (1993:100)

t.o.m. SFS 2020:1022SFS nr: 1993:100

Departement/myndighet: Utbildningsdepartementet

Utfärdad: 1993-02-04

Omtryck: SFS 1998:1003

Ändrad: t.o.m. SFS 2020:1022

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

Innehåll:

- [1 kap. Allmänna bestämmelser](#)
- [2 kap. Styrelse, rektor och övrig organisation](#)
- [3 kap. Har upphävts genom förordning \(2010:1064\).](#)
- [4 kap. Lärare](#)
- [5 kap. Anställning som doktorand m.m.](#)
- [6 kap. Utbildningen](#)
- [7 kap. Tillträde till utbildningen](#)
- [8 kap. Har upphävts genom förordning \(2006:1053\).](#)
- [9 kap. Har upphävts genom förordning \(2006:1053\).](#)
- [10 kap. Disciplinära åtgärder](#)
- [11 kap. Öppen nätbaserad utbildning](#)
- [12 kap. Överklagande](#)
- [Övergångsbestämmelser](#)

1 kap. Allmänna bestämmelser

Universitet och högskolor med staten som huvudman

1 § I denna förordning finns det i anslutning till högskolelagen (1992:1434) bestämmelser om universitet och högskolor som staten är huvudman för. Dessa universitet och högskolor och deras benämning anges i bilaga 1 till denna förordning.

För Sveriges lantbruksuniversitet och för Försvarshögskolan finns det särskilda bestämmelser i förordningen (1993:221) för Sveriges lantbruksuniversitet respektive förordningen (2007:1164) för Försvarshögskolan. Förordning (2010:1064).

Definitioner

2 § Med högskolor avses i fortsättningen både universitet och högskolor, om inte något annat anges.

3 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

4 § Med student avses i denna förordning den som är antagen till och bedriver högskoleutbildning, och med doktorand en student som är antagen till och bedriver utbildning på forskarnivå, allt i den utsträckning inte annat anges särskilt. Förordning (2006:1053).

Undantag från förvaltningslagen

4 a § Bestämmelserna i 25 och 32 §§ förvaltningslagen (2017:900) om kommunikation och motivering av beslut behöver inte tillämpas i ärenden om antagning till eller betygssättning inom utbildningen.

Om en motivering har utelämnats ska en sådan om möjligt lämnas i efterhand, om någon enskild begär det och det behövs för att han eller hon ska kunna ta till vara sin rätt. Förordning (2018:957).

Undantag från myndighetsförordningen

5 § Följande bestämmelser i myndighetsförordningen (2007:515) ska inte tillämpas på högskolorna:

2 § om myndighetens ledning,

4 § om ledningens ansvar,

5 § om delegering,

9-18 §§ om enrådighetsmyndigheter, styrelsemyndigheter och nämndmyndigheter, och

22-24 §§ om anställningar och uppdrag.

Vid tillämpning av myndighetsförordningen ska med myndighetschef förstås rektor. Förordning (2010:1064).

Internrevision

5 a § Uppsala universitet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Linköpings universitet, Karolinska institutet, Kungl. Tekniska högskolan, Luleå tekniska universitet, Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Örebro universitet, Mittuniversitetet och Malmö universitet ska tillämpa internrevisionsförordningen (2006:1228). Förordning (2017:1326).

6 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

Ledamöter i styrelsen som studenterna utser och studentrepresentanter

7 § I studentkårsförordningen (2009:769) finns det bestämmelser om hur sådana ledamöter i styrelsen som studenterna enligt 2 kap. 4 § högskolelagen (1992:1434) har rätt att utse, ska utses. I studentkårsförordningen finns det också bestämmelser om hur representanter för studenterna enligt 2 kap. 7 § högskolelagen ska utses.

Förordningen (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m. ska tillämpas också på de ledamöter i en högskolas styrelse som utses av studenterna.

Förordning (2016:745).

7 a § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

7 b § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

8 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

9 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

10 § Har upphävts genom förordning (2010:544).

Hälsovård, studiesocialt stöd och studiemiljö

11 § Högskolorna ska ansvara för att studenterna har tillgång till hälsovård, särskilt förebyggande hälsovård som har till ändamål att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa.

Högskolorna ska även ansvara för andra uppgifter av studiesocial karaktär som stöder studenterna i deras studiesituation eller underlättar övergången till arbetslivet samt för att studenterna i övrigt har en god studiemiljö.

Förordning (2009:770).

Försäkringar

11 a § En högskola ska ansvara för att studenterna är försäkrade för personskada. Försäkringen ska avse sådan skada som har uppkommit till följd av olycksfall eller framkallats av sådan smitta som avses i 5 § förordningen (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd, om skadan har inträffat i samband med högskoleutbildning i Sverige. Försäkringen ska inte ge rätt till ersättning i den utsträckning studenten har rätt till ersättning med stöd av författning eller kollektivavtal.

Försäkringen ska tecknas genom att Universitets- och högskolerådet för högskolorna träffar en överenskommelse med Kammarkollegiet. Överenskommelsen ska träffas och ändringar i den göras med förbehåll för regeringens godkännande.

Förordning (2013:32).

11 b § En högskola får genom en överenskommelse med Kammarkollegiet teckna en försäkring för personskada som drabbar högskolans studenter i samband med en högskoleutbildning utanför Sverige. Försäkringen får dock bara avse studier som bedrivs vid en utländsk högskola enligt avtal mellan de berörda lärosätena. Försäkringen ska avse sådan sorts skada som avses i 11 a §.

En högskola får genom en överenskommelse med Kammarkollegiet även teckna en försäkring för sjuk- och tandvård samt olycksfall under fritid i Sverige för studenter som enligt 5 § förordningen (2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet

och högskolor ska betala en studieavgift. Försäkringen ska bidra till att uppfylla det krav på heltäckande sjukförsäkring som enligt 5 b kap. 9 § första stycket 2 utlänningslagen (2005:716) utgör en förutsättning för uppehållstillstånd för studier inom högre utbildning.

Förordning (2019:1213).

11 c § En högskola ska genom överenskommelse med Kammarkollegiet teckna försäkring för doktorander vars studiefinansiering består av stipendium. Försäkringen ska gälla för den tid då

1. doktorandens stipendium bortfaller på grund av frånvaro från studierna vid sjukdom eller föräldraledighet, eller
2. doktorandens studier förlängs till följd av sjukdom eller föräldraledighet, utan att doktoranden får stipendium för den förlängda studietiden.

Försäkringen ska inte ge rätt till ersättning om doktoranden har rätt till motsvarande ersättning enligt någon annan försäkring. Förordning (2017:947).

Uppgifter till Universitetskanslersämbetet

12 § Högskolorna ska till Universitetskanslersämbetet lämna de uppgifter om sin verksamhet som myndigheten begär.

Förordning (2012:712).

Att få använda undervisningslokaler

13 § En högskola är skyldig att låta en demokratiskt uppbyggd förening för studenter vid högskolan använda undervisningslokalerna vid en sammankomst som föreningen anordnar för sina medlemmar, om sammankomsten hålls för upplysning, meningsyttring eller annat liknande syfte eller för framförande av konstnärligt verk. Den som av föreningen har bjudits in för att medverka vid sammankomsten får inte vägras tillträde till möteslokalerna.

Vad som sägs i första stycket skall inte gälla om det är antagligt att det vid sammankomsten kommer att uppstå någon allvarlig ordningsstörning eller inträffa någonting som strider mot lag. Första stycket gäller inte heller om föreningens användning av lokalerna är oförenlig med högskoleverksamhetens behöriga gång eller med högskolans förpliktelser mot tredje man. Förordning (1998:1003).

Kursvärderingar

14 § Högskolan skall ge de studenter som deltar i eller har avslutat en kurs en möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen genom en kursvärdering som anordnas av högskolan.

Högskolan skall sammanställa kursvärderingarna samt informera om resultaten och eventuella beslut om åtgärder som föranleds av kursvärderingarna. Resultaten skall hållas tillgängliga för studenterna. Förordning (2000:651).

15 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

Råd och stöd i fråga om god forskningssed

16 § En högskola ska se till att medarbetare kan få råd och stöd i frågor om god forskningssed och avvikelser från sådan sed. Förordning (2019:1151).

Hantering av misstankar om avvikelser från god forskningssed

17 § En högskola ska pröva andra misstänkta avvikelser från god forskningssed än de som ska prövas särskilt enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning.

En högskola ska fastställa riktlinjer för sin prövning av misstänkta avvikelser från god forskningssed.

Förordning (2019:1151).

18 § En högskola ska till Nämnden för prövning av oredlighet i forskning senast den 30 mars varje år i oidentifierad form redovisa uppgifter om avvikelser från god forskningssed som under föregående kalenderår har prövats inom högskolan. Förordning (2019:1151).

Behandling av personuppgifter

19 § Bestämmelserna i 20-21 §§ kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning. Förordning (2019:1151).

20 § Vid behandling av personuppgifter enligt 17 § första stycket och 18 § gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av 22 och 23 §§. Förordning (2019:1151).

21 § Artikel 13.3 i EU:s dataskyddsförordning om informationsskyldighet för den personuppgiftsansvarige gäller inte när en högskola behandlar personuppgifter för att pröva andra misstänkta avvikelser från god forskningssed än de som ska prövas enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Förordning (2019:1151).

22 § Bestämmelsen i 3 kap. 3 § andra stycket lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning om sökförbud i fråga om känsliga personuppgifter gäller inte när en högskola behandlar personuppgifter för att pröva andra misstänkta avvikelser från god forskningssed än de som ska prövas enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Förordning (2019:1151).

23 § Personuppgifter som behandlas av en högskola enbart för att pröva misstänkta avvikelser från god forskningssed enligt 17 § första stycket får användas för att vidta åtgärder i fråga om den registrerade endast om det finns synnerliga skäl med hänsyn till den registrerades vitala intressen.

Förordning (2019:1151).

2 kap. Styrelse, rektor och övrig organisation

Styrelsens sammansättning

1 § Styrelsen för en högskola ska bestå av ordföranden och fjorton andra ledamöter, om inte annat framgår av andra stycket. Ordföranden får inte vara anställd vid högskolan. Av 2 kap. 4 § högskolelagen (1992:1434) framgår att rektor ingår i styrelsen.

Regeringen får efter framställning från en högskola besluta att styrelsen för högskolan ska bestå av ordföranden och tio andra ledamöter, om det finns skäl för det med hänsyn till högskolans behov.

Styrelsen ska utse vice ordförande inom sig.
Förordning (2018:1131).

Styrelsens uppgifter

2 § Styrelsen för en högskola ska ha det ansvar och de uppgifter som följer av 3 § myndighetsförordningen (2007:515) och 2 kap. 8 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Vidare ska styrelsen själv besluta

1. i viktigare frågor om verksamhetens övergripande inriktning och högskolans organisation,
2. om årsredovisningar, delårsrapporter, budgetunderlag och viktigare framställningar i övrigt samt säkerställa att det vid högskolan finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt,
3. om åtgärder med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelser och revisionsrapporter,
4. om riktlinjer och revisionsplan för internrevisionen och åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer enligt 10 § internrevisionsförordningen (2006:1228),
5. i viktigare frågor om den interna resursfördelningen och uppföljningen av denna,
6. i frågor som enligt 15 § ska avgöras av en personalansvarsnämnd, om det inte har inrättats en personalansvarsnämnd vid högskolan eller om Statens ansvarsnämnd inte ska besluta enligt 4 kap. 16 §,
7. om den antagningsordning som anges i 6 kap. 3 § andra stycket,
8. om en arbetsordning med viktigare föreskrifter om högskolans övergripande organisation, delegering av beslutanderätt, handläggning av ärenden och formerna i övrigt för verksamheten, om inte annat är föreskrivet i lag eller förordning,
9. om en anställningsordning,
10. om viktigare föreskrifter i övrigt, och
11. i övriga frågor som är av principiell vikt.

Av 2 kap. 8, 10 och 15 §§ framgår att styrelsen också beslutar om förslag på rektor, utser rektors ställföreträdare och beslutar om inrättande av en personalansvarsnämnd. Förordning (2010:1064).

3 § Andra frågor än de som avses i 2 § skall avgöras av rektor, om inte

1. annat är föreskrivet i lag eller förordning, eller
2. styrelsen har beslutat något annat.

Har det i denna förordning eller annars föreskrivits att en viss uppgift ankommer på rektor får dock styrelsen inte ta över den uppgiften. Förordning (1998:1003).

Styrelseärendenas handläggning

4 § Styrelsen är beslutför när fler än hälften av ledamöterna, bland dem ordföranden och rektor, är närvarande. Förordning (1997:1123).

4 a § Styrelsen får uppdra åt ordföranden att efter samråd med rektor fatta beslut om delårsrapport. Förordning (2002:558).

5 § Om ett styrelseärende är så brådskande att styrelsen inte hinner sammanträda för att behandla det, får ärendet avgöras genom meddelanden mellan ordföranden, rektor och minst så många ledamöter som behövs för beslutförhet. Om detta förfarande inte är lämpligt, får ordföranden efter samråd med rektor själv avgöra ärendet.

Beslut, som fattas enligt första stycket, skall anmälas vid nästa sammanträde med styrelsen. Förordning (1997:1123).

6 § Ärenden skall avgöras efter föredragning. Förordning (1998:1003).

Utseende av styrelsens ledamöter

7 § Andra styrelseledamöter än rektor ska utses för en bestämd tid, högst tre år. Förordning (2018:1131).

7 a § Lärarna har rätt att utse tre ledamöter i styrelsen. Om regeringen beslutar enligt 1 § andra stycket att styrelsen ska bestå av ordföranden och tio andra ledamöter, har lärarna rätt att utse två ledamöter i styrelsen. De ledamöter som lärarna utser ska utses genom val inom högskolan. Högskolan får meddela närmare föreskrifter om valförfarandet.

Studenterna har rätt att utse tre ledamöter i styrelsen. Om regeringen beslutar enligt 1 § andra stycket att styrelsen ska bestå av ordföranden och tio andra ledamöter, har studenterna rätt att utse två ledamöter i styrelsen.

Ordföranden och de övriga ledamöter som enligt 2 kap. 4 § högskolelagen (1992:1434) ska utses av regeringen, utses efter förslag enligt 7 b §. Förslaget ska föregås av ett samråd inom och utom högskolan och avse personer med kompetens och erfarenhet

från verksamhet av betydelse för högskolans uppdrag enligt 1 kap. 2 § högskolelagen. I förslaget ska en jämn könsfördelning bland ledamöterna beaktas.

De företrädare för de anställda som enligt 2 kap. 4 § andra stycket högskolelagen har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden utses enligt bestämmelserna i personalföreträdarförordningen (1987:1101).
Förordning (2018:1131).

7 b § Ett förslag till ordförande och sådana ledamöter i en högskolas styrelse som ska utses av regeringen, ska lämnas av två nomineringspersoner som utses av regeringen, varav en av personerna efter förslag från högskolan.

Den person som utses efter förslag från högskolan ska ha god kännedom om den aktuella högskolans verksamhet. Personen får inte ha något pågående ledningsuppdrag vid högskolan. Den andra personen ska företräda ett övergripande statligt intresse.

Nomineringspersonerna ska utses för en bestämd tid, högst tre år. Tiden för förordnandena får inte vara samma tid som den som styrelsen är utsedd för.

Ett förslag till ordförande och ledamöter enligt första stycket får inte avse någon av nomineringspersonerna för den högskolan. Förordning (2016:745).

Rektor

8 § Rektor skall anställas genom beslut av regeringen för högst sex år efter förslag av styrelsen för högskolan. Anställningen får förnyas, dock högst två gånger om vardera högst tre år.

Innan styrelsen lämnar sitt förslag skall den höra lärarna, övriga anställda och studenterna på det sätt som styrelsen har bestämt.

I sitt arbete med att föreslå rektor, skall styrelsen så långt möjligt ta fram såväl kvinnliga som manliga kandidater.
Styrelsen skall för regeringen redovisa hur jämställdhetsaspekten har beaktats.
Förordning (2002:558).

9 § Har upphävts genom förordning (1994:1101).

10 § Rektor ska ha en ställföreträdare som tjänstgör i rektors ställe när han eller hon inte är i tjänst.
Ställföreträdaren ersätter även i övrigt rektor i den utsträckning som rektor bestämmer.

Rektors ställföreträdare ska utses av styrelsen.
Förordning (2010:1064).

11 § Behörig att vara rektor eller ställföreträdare för rektor är den som uppfyller behörighetskraven för anställning som professor eller lektor. Förordning (2010:1064).

12 § Har upphävts genom förordning (2004:289).

13 § Rektor får delegera sina uppgifter, om inte annat är särskilt föreskrivet.

Studentrepresentation

14 § I 2 kap. 7 § högskolelagen (1992:1434) finns det en bestämmelse om studenternas rätt till representation när beslut fattas eller beredning sker.

Om beslut ska fattas eller beredning ska genomföras av en enda person, ska information lämnas till och samråd ske med en studentrepresentant i god tid före beslutet eller slutförandet av beredningen.

Om beslut ska fattas av en grupp av personer enligt 2 kap. 6 § andra stycket högskolelagen, har studenterna rätt att vara representerade med minst tre ledamöter. Antalet studentrepresentanter i en sådan grupp får dock vara färre om det finns särskilda skäl med hänsyn till det totala antalet ledamöter i gruppen.

I övrigt beslutar en högskola själv om sådan rätt till representation för studenterna som avses i första stycket.

Förordning (2010:1064).

Personalansvarsnämnd

15 § Styrelsen får inrätta en personalansvarsnämnd med uppgifter enligt 25 § myndighetsförordningen (2007:515).

Rektor ska vara ordförande i en sådan nämnd. Nämnden ska i övrigt bestå av personalföreträdarna och ytterligare högst tre ledamöter som styrelsen utser.

Personalföreträdarna utses enligt föreskrifter i personalföreträdarförordningen (1987:1101).

Förordning (2010:1064).

Högskolebibliotek

16 § Ett högskolebibliotek ska avgiftsfritt ställa litteratur ur de egna samlingarna till andra högskolebiblioteks förfogande. Förordning (2010:1064).

3 kap. Har upphävts genom förordning (2010:1064).

4 kap. Lärare

Inledande föreskrifter

Anställningar

1 § Lärare anställs av högskolan. Förordning (2010:1064).

Förenade anställningar

2 § En högskola får, efter medgivande av en sådan sjukvårdshuvudman som avses i 3 kap. 8 § högskolelagen (1992:1434), besluta att en anställning som professor eller lektor vid högskolan ska vara förenad med en anställning vid en sjukvårdsenhet som är upplåten för medicinsk utbildning och forskning. I utbildning och forskning vid en sådan enhet räknas odontologisk utbildning och forskning in.
Förordning (2010:1064).

Behörighet och bedömningsgrunder vid anställning

Professorer

3 § Behörig att anställas som professor inom annat än konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet. Behörig att anställas som professor inom konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl konstnärlig som pedagogisk skicklighet.

Som bedömningsgrunder vid anställning av en professor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av den vetenskapliga eller konstnärliga skickligheten. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en professor.
Förordning (2010:1064).

Lektorer

4 § Behörig att anställas som lektor är

1. inom annat än konstnärlig verksamhet, den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens eller någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen, och
2. inom konstnärlig verksamhet, den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt konstnärlig doktorsexamen, visat konstnärlig skicklighet eller har någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen.

Som bedömningsgrunder vid anställning av en lektor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av andra behörighetsgrundande förhållanden enligt första stycket. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en lektor.
Förordning (2010:1064).

Biträdande lektorer

4 a § Behörig att anställas som biträdande lektor är den som har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens. Främst bör den komma i fråga som har avlagt doktorsexamen eller har nått motsvarande kompetens högst fem år innan tiden för ansökan av anställningen som biträdande lektor har gått ut. Även den som har avlagt doktorsexamen eller har uppnått motsvarande kompetens tidigare kan dock komma i fråga om det finns särskilda skäl. Med särskilda skäl avses ledighet på grund av sjukdom, föräldraledighet eller andra liknande omständigheter.

Varje högskola bestämmer själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en biträdande lektor. Inför en sådan anställning ska högskolan även ställa upp de bedömningsgrunder som kommer att tillämpas i ett ärende om befordran till lektor enligt 12 c §. Förordning (2017:844).

Förfarandet vid anställning

Jämställd representation

5 § Om en grupp av personer ska lämna förslag på sökande som bör komma i fråga för en anställning som lärare, ska kvinnor och män vara jämställt representerade i gruppen. Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl. Förordning (2010:1064).

Sakkunnigbedömning

6 § Vid anställning av en professor (inbegripet adjungerad professor) ska sakkunnigbedömning om de sökandes skicklighet hämtas in, om det inte är uppenbart obehövligt för prövningen av skickligheten.

Om en bedömning hämtas in från två eller fler personer, ska kvinnor och män vara jämställt representerade. Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl. Förordning (2010:1064).

Kallelse

7 § En högskola får kalla en person till anställning som professor om anställningen av personen är av särskild betydelse för en viss verksamhet vid högskolan. Om en högskola kallar en person till anställning, ska skälen för varför anställningen är av särskild betydelse för högskolan dokumenteras.

Endast den som har behörighet för anställningen enligt 3 § får anställas genom kallelse.

Beslut om att kalla en person till anställning fattas av rektor och får inte delegeras.

Vid anställning genom kallelse behöver inte någon sådan information som avses i 6 § första stycket anställningsförordningen (1994:373) lämnas. Bestämmelserna om sakkunnigbedömning i 6 § ska tillämpas. Förordning (2010:1064).

Sjukvårdshuvudmans yttrande

8 § Innan en lärare får en sådan förenad anställning som avses i 2 § ska högskolan ge sjukvårdshuvudmannen tillfälle att yttra sig i ärendet. Förordning (2010:1064).

Tidsbegränsade anställningar

9 § En anställning som lärare får tidsbegränsas enligt lagen (1982:80) om anställningsskydd, om det inte är fråga om anställning som professor, inbegripet adjungerad professor och gästprofessor, eller om inte annat anges i 12 b §. Därutöver gäller 10-12 a §§ i fråga om tidsbegränsning av en anställning. Förordning (2012:523).

Lärare inom konstnärlig verksamhet

10 § En lärare inom konstnärlig verksamhet får anställas tills vidare, dock längst fem år. En sådan anställning får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden får dock omfatta högst tio år. I fråga om anställningen gäller i övrigt lagen (1982:80) om anställningsskydd. Förordning (2010:1064).

Adjungerad professor

11 § En adjungerad professor ska anställas tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt. En sådan anställning får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden får dock omfatta högst tolv år. I fråga om anställningen gäller i övrigt lagen (1982:80) om anställningsskydd. Förordning (2010:1064).

Gästprofessor

12 § En gästprofessor ska anställas tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt. En sådan anställning får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden får dock omfatta högst fem år. I fråga om anställningen gäller i övrigt lagen (1982:80) om anställningsskydd. Förordning (2010:1064).

Biträdande lektorer

12 a § En biträdande lektor får anställas tills vidare, dock längst under en tid på minst fyra och högst sex år som bestämts av högskolan före anställningen. Syftet med anställningen är att läraren ska ges möjlighet att utveckla sin självständighet som forskare och meritera sig såväl vetenskapligt som pedagogiskt för att uppfylla kraven på behörighet för en anställning som lektor.

En anställning enligt första stycket får förnyas, dock högst sammanlagt två år, om det på grund av den biträdande lektorns sjukfrånvaro, föräldraledighet eller andra särskilda skäl krävs ytterligare tid för att uppnå syftet med anställningen.

För en anställning enligt första och andra styckena gäller i övrigt lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Genom kollektivavtal som har slutits eller godkänts av en central arbetstagarorganisation får det göras undantag från första och andra styckena. Förordning (2017:844).

12 b § Om en lärare har haft en tidsbegränsad anställning enligt 12 a § vid en högskola, får avtal om en tidsbegränsad anställning enligt 5 § lagen (1982:80) om anställningsskydd inte träffas mellan högskolan och läraren inom sex månader från det att anställningen enligt 12 a § upphörde.

Genom kollektivavtal som har slutits eller godkänts av en central arbetstagarorganisation får det göras undantag från första stycket. Förordning (2012:523).

Befordran till lektor

12 c § En biträdande lektor som är anställd enligt 12 a § vid en högskola ska efter ansökan befordras till lektor vid den högskolan, om han eller hon

1. har behörighet för en anställning som lektor, och
2. vid en prövning bedöms lämplig för en sådan anställning enligt de bedömningsgrunder som högskolan enligt 4 a § andra stycket har bestämt ska tillämpas i ett ärende om befordran till lektor.

En sådan befordran innebär en tillsvidareanställning som lektor. Förordning (2017:844).

Beslut i anställningsärenden

13 § Lärare anställs genom beslut av rektor. Detta gäller också beslut med anledning av ansökan om befordran som avses i 12 c §. Beslut som rör anställning av professor får inte delegeras. Förordning (2017:844).

Bisysslor

14 § En högskola ska på lämpligt sätt informera sina lärare om vilka bisysslor eller slag av bisysslor som inte är förenliga med 3 kap. 7 § högskolelagen (1992:1434). En högskola ska ge sina lärare råd vid bedömningen av om en viss bisyssla är förenlig med den bestämmelsen. Om en lärare begär det, ska högskolan lämna skriftligt besked i en sådan fråga.

Av 7 a § lagen (1994:260) om offentlig anställning följer att en högskola på lämpligt sätt ska informera sina anställda om vilka slags förhållanden som kan göra en bisyssla otillåten enligt 7 § lagen om offentlig anställning. Förordning (2010:1064).

15 § En lärare är skyldig att hålla högskolan informerad om de bisysslor som han eller hon har och som har anknytning till anställningens ämnesområde. Högskolan ska dokumentera informationen. Dokumentationen ska hållas ordnad så att det går att fortlöpande följa vilka bisysslor varje lärare har. Förordning (2010:1064).

Anställningens upphörande

16 § I fråga om professorer prövar Statens ansvarsnämnd frågor som avses i 34 § lagen (1994:260) om offentlig anställning och 15 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning. Förordning (2010:1064).

17 § I andra fall än som avses i 16 § samt 2 kap. 2 § första stycket 6 och 15 § beslutar rektor om att en anställning ska upphöra. Beslut om att en professors anställning ska upphöra får inte delegeras. Förordning (2010:1064).

5 kap. Anställning som doktorand m.m.

Anställning som doktorand

Allmänna föreskrifter

1 § Högskolorna får ha särskilda anställningar för doktorander för att dessa skall genomföra sin utbildning på forskarnivå. Förordning (2006:1053).

Arbetsuppgifter

2 § Den som är anställd som doktorand ska främst ägna sig åt sin egen utbildning.

En anställd får dock i begränsad omfattning arbeta med utbildning, forskning, konstnärlig forskning och administration. Sådant arbete får, innan doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen har avlagts, inte omfatta mer än 20 procent av full arbetstid. Förordning (2014:1012).

Anställning

3 § Bara den som antas eller redan har antagits till en utbildning på forskarnivå vid en högskola får anställas som doktorand. Förordning (2006:1053).

3 a § En anställning som doktorand skall avse arbete på heltid. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid. Förordning (2002:139).

4 § En doktorand vars studiefinansiering består av stipendium ska efter ansökan anställas som doktorand senast när det enligt den individuella studieplanen återstår en utbildningstid som motsvarar tre års utbildning på forskarnivå på heltid som avses leda till doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen. Detta gäller dock inte om rektorn har beslutat att dra in doktorandens resurser enligt 6 kap. 30 §. Förordning (2017:947).

4 a § En doktorand vars studiefinansiering består av stipendium behöver inte anställas enligt 4 § om stipendiet lämnas inom ramen för

1. ett bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram där stipendier utgör vedertagen finansieringsform med skäliga stipendievillkor och den antagande högskolan har insyn i dessa villkor och i hur stipendiet betalas ut, eller

2. ett av Europeiska unionen finansierat program eller andra samarbeten, där stipendier med skäliga stipendievillkor utgör en vedertagen finansieringsform och där krav på finansiering genom anställning blir ett hinder för den antagande högskolans medverkan. Förordning (2018:525).

5 § När en doktorand ska anställas ska avseende fästas vid förmågan att tillgodogöra sig utbildningen på forskarnivå.

Om en doktorand ska anställas i samband med antagning till utbildningen, ska bestämmelserna i 7 kap. 41 § andra och tredje styckena om bestämmande av bedömningsgrunder och om hinder mot företräde tillämpas.

Högskolan ska genom annonsering eller ett likvärdigt förfarande informera om den lediga anställningen, så att den som är intresserad av anställningen kan anmäla det till högskolan inom en viss tid. Informationen behöver dock lämnas bara om en doktorand ska anställas i samband med antagning till utbildningen och om det följer av 7 kap. 37 § att informationen ska lämnas vid antagningen. Förordning (2017:284).

6 § Anställning som doktorand sker genom beslut av rektor.
Förordning (1998:80).

Anställningsform

7 § En anställning som doktorand ska gälla tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt och aldrig för längre tid än ett år efter avlagd doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen.

Den första anställningen får gälla högst ett år.
Anställningen får förnyas med högst två år i taget.

En person får vara anställd som doktorand under sammanlagt högst åtta år. Den sammanlagda anställningstiden får dock inte vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under fyra år. Vid studier som ska avslutas med licentiatexamen eller konstnärlig licentiatexamen får den sammanlagda anställningstiden inte vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under två år. Från dessa tider ska avräkning göras för den studietid då doktoranden inte har varit anställd som doktorand.

Den sammanlagda anställningstiden får dock vara längre än vad som anges i tredje stycket, om det finns särskilda skäl.

Sådana skäl kan vara ledighet på grund av sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

Förordning (2009:933).

Amanuenser och kliniska assistenter

Allmän föreskrift

8 § Högskolorna får anställa amanuenser och kliniska assistenter. Förordning (2017:284).

Arbetsuppgifter

9 § En anställning som amanuens får motsvara högst 50 procent av full arbetstid. Arbetet ska omfatta undervisning, administration eller medverkan i forskning eller konstnärlig forskning.

En klinisk assistent ska arbeta inom klinisk utbildning och forskning. Förordning (2017:284).

Anställning

10 § Bara den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå får anställas som amanuens.

Bara den som har avlagt läkarexamen eller tandläkarexamen eller som antas eller redan har antagits till utbildning på forskarnivå inom medicin eller odontologi får anställas som klinisk assistent. Förordning (2017:284).

11 § Amanuenser och kliniska assistenter ska anställas genom beslut av rektor. Förordning (2017:284).

Anställningsform

12 § Amanuenser och kliniska assistenter ska anställas tills vidare, dock längst ett år. Sådana anställningar får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden för en amanuens eller en klinisk assistent får dock omfatta högst tre år. Förordning (2017:284).

6 kap. Utbildningen

Bestämmelser för all utbildning

Inledande bestämmelse

1 § I detta kapitel finns det bestämmelser om utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

I 11 kap. finns bestämmelser om öppen nätbaserad utbildning. Förordning (2018:1329).

Omfattningen av utbildningen

2 § Omfattningen av utbildningen skall anges i högskolepoäng där heltidsstudier under ett normalstudieår om 40 veckor motsvarar 60 högskolepoäng. Förordning (2006:1053).

Studievägledning och information

3 § Studenter ska ges tillgång till studievägledning och yrkesorientering. Högskolan ska se till att den som avser att påbörja en utbildning har tillgång till den information om utbildningen som behövs.

Högskolan ska också se till att en antagningsordning finns tillgänglig. I en antagningsordning tas de föreskrifter in som högskolan tillämpar i fråga om ansökan, behörighet, urval och antagning och om hur beslut fattas och kan överklagas. Förordning (2010:1064).

Examina

4 § Inom utbildningen får bara de examina avläggas som anges i bilaga 2 till denna förordning (examensordningen). Förordning (2006:1053).

5 § I examensordningen anges det på vilken nivå en viss examen ska avläggas och vilka krav som ska uppfyllas för en viss examen (examensbeskrivning).

Utöver vad som anges i examensbeskrivningen för ämneslärarexamen framgår det av bilaga 4 vilka ämnen som får kombineras för en sådan examen. Förordning (2010:544).

Tillstånd att utfärda examina

5 a § I 1 kap. 11-13 §§ högskolelagen (1992:1434) finns det bestämmelser om tillstånd att utfärda examina. Förordning (2009:933).

5 b § Tillstånd att utfärda masterexamen får lämnas till universitet och till högskolor inom de områden inom vilka de enligt 5 c § har tillstånd att utfärda generella examina på forskarnivå. Ett sådant tillstånd får även lämnas till en högskola inom ett område där högskolan inte får utfärda examina på forskarnivå, om den vetenskapliga miljön inom området är av sådan kvalitet och omfattning att högskolan kan erbjuda utbildning med nära anknytning till utbildning på forskarnivå. Förordning (2009:933).

5 c § Tillstånd att utfärda generella examina på forskarnivå får lämnas till andra högskolor än universitet inom ett område, om utbildningen och forskningen vid högskolan har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå inom området kan bedrivas på en hög vetenskaplig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt. Samma krav gäller för ett beslut enligt 1 kap. 15 § högskolelagen (1992:1434). Förordning (2009:933).

5 d § Tillstånd att utfärda konstnärliga examina på forskarnivå får lämnas till universitet och högskolor inom ett område, om den konstnärliga utbildningen, den

konstnärliga forskningen och det konstnärliga utvecklingsarbetet vid universitetet eller högskolan har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå inom området kan bedrivas på en hög konstnärlig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt.

Förordning (2009:933).

5 e § Tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med en viss inriktning får lämnas till en högskola, om

1. utbildningen vid högskolan ensam eller tillsammans med utbildning som avses i 3 uppfyller de krav som ställs på utbildning som leder till en ämneslärarexamen,

2. utbildningen vid högskolan omfattar ämnesstudier i minst ett undervisningsämne, och

3. utbildningen i det eller de andra undervisningsämnena som kan krävas för en ämneslärarexamen anordnas av en annan högskola som har tillstånd att utfärda ämneslärarexamen för det eller dessa undervisningsämnena eller av ett utländskt lärosäte som anordnar motsvarande utbildning.

Förordning (2011:687).

5 f § Tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med en viss inriktning som kan avläggas efter det att en student har gått igenom utbildning enligt förordningen (2011:686) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen får lämnas till en högskola, om högskolan

1. ska utfärda en sådan examen för studenter som uppfyller kraven för ämneslärarexamen som ställs i nämnda förordning, och

2. har tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med samma inriktning enligt 5 e §.

Förordning (2011:687).

Tillgodoräknande

6 § Om en student vid en högskola i Sverige har gått igenom viss högskoleutbildning med godkänt resultat, har studenten rätt att tillgodoräkna sig detta för högskoleutbildning vid en annan högskola. Detta gäller dock inte, om det finns en väsentlig skillnad mellan utbildningarna.

Detsamma gäller studenter som har gått igenom en viss utbildning med godkänt resultat

1. vid universitet eller annan läroanstalt för högre utbildning i Danmark, Finland, Island eller Norge eller hos den som är part i Europarådets konvention av den 11 april 1997 om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen (SÖ 2001:46), eller

2. vid Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap.

Förordning (2006:1053).

7 § En student har rätt att tillgodoräkna sig annan utbildning än den som avses i 6 §, om de kunskaper och färdigheter som studenten åberopar är av en sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas. En student får även tillgodoräknas motsvarande kunskaper och färdigheter som har förvärvats i yrkesverksamhet. Förordning (2006:1053).

8 § Högskolan ska pröva om tidigare utbildning eller verksamhet kan godtas för tillgodoräknande.

Endast den som är student kan komma i fråga för tillgodoräknande, om inte annat framgår av lag eller förordning. Förordning (2010:1064).

Examensbevis

9 § En student som uppfyller fordringarna för en examen skall på begäran få examensbevis av högskolan.

Förordning (2006:1053).

10 § I examensbeviset ska högskolan ange

1. en examens benämning,
2. på vilken nivå examen avläggs,
3. om examen ingår i en gemensam examen som avses i 1 kap. 17 § högskolelagen (1992:1434),
4. vilka kurser som ingår i en examen på grundnivå och avancerad nivå, och
5. vid vilken högskola som kurser enligt 4, eller motsvarande del av en utbildning på forskarnivå, har genomgåts.

I examensbeviset får översättningen av examensbenämningen till ett eller flera språk anges. Förordning (2011:687).

10 a § Till examensbeviset ska det fogas

1. en bilaga som beskriver utbildningen och dess plats i utbildningssystemet, och
2. när det gäller yrkeslärarexamen, en bilaga som anger vilka kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper som har legat till grund för den särskilda behörigheten enligt 4 § förordningen (2010:2021) om tillträde till utbildning som leder till yrkeslärarexamen och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den paragrafen.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om vad bilagorna enligt första stycket ska innehålla. Förordning (2012:712).

11 § Om ett examensbevis ska avse utbildning vid mer än en högskola, ska beviset utfärdas av den högskola där studenten har slutfört sin utbildning. Detta gäller dock inte om de berörda högskolorna i det enskilda fallet har kommit överens om något annat eller om högskolorna tillsammans ska utfärda en gemensam examen enligt 1 kap. 17 § högskolelagen (1992:1434). Förordning (2009:1068).

Gemensam examen

11 a § En högskola får delta i ett utbildningssamarbete som anges i 1 kap. 17 § andra stycket högskolelagen (1992:1434) bara om samarbetet grundas på en skriftlig överenskommelse.

En sådan överenskommelse får en högskola, som anges i bilagan till högskolelagen, ingå med

1. en annan högskola som omfattas av högskolelagen,

2. en enskild utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina, eller
 3. ett utländskt lärosäte som inte är en fysisk person.
- Förordning (2009:1068).

11 b § En högskola som avses i 11 a § får ingå en överenskommelse som anges i samma paragraf bara om villkoren i andra och tredje styckena är uppfyllda.

Högskolan ska genom överenskommelsen ha säkerställt att

1. varje del av utbildningen anordnas av något av de lärosäten som ingår i utbildningssamarbetet, och
2. även de delar av utbildningen som anordnas av ett annat lärosäte än högskolan vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund och på beprövad erfarenhet samt bedrivs så att en hög kvalitet nås i utbildningen.

Av överenskommelsen ska det framgå

1. vilken del av utbildningen som högskolan ska anordna,
 2. vilken del av utbildningen ett annat lärosäte ska anordna,
 3. vid vilket eller vilka av de lärosäten som anordnar en del av utbildningen en sökande till utbildningen ska antas,
 4. att högskolan får anta sökande bara till den del av utbildningen som högskolan ska anordna,
 5. när en studerande som har antagits till en del av utbildningen av ett annat lärosäte ska anses vara student enligt 11 c §,
 6. att den del av utbildningen som en student har gått igenom med godkänt resultat vid ett annat lärosäte ska tillgodoräknas honom eller henne för utbildning vid högskolan utan särskild prövning,
 7. vilken examen utbildningen kan leda till vid respektive lärosäte, och
 8. övriga villkor som är nödvändiga för att utbildningen ska kunna genomföras.
- Förordning (2009:1068).

11 c § En studerande som har antagits av ett annat lärosäte till en del av en utbildning som omfattas av en sådan överenskommelse som anges i 11 a §, ska anses vara student som är antagen av den högskola som har ingått överenskommelsen när han eller hon inom ramen för utbildningen bedriver studier där. Detta gäller bara om

1. det andra lärosätet anordnar den delen av utbildningen som lärosätet har antagit den studerande till, och
 2. den studerande enligt överenskommelsen inte också ska antas av högskolan.
- Förordning (2009:1068).

11 d § En del av en utbildning som omfattas av en sådan överenskommelse som anges i 11 a § och som en student har gått igenom med godkänt resultat vid ett annat lärosäte ska tillgodoräknas honom eller henne för utbildning vid den högskola som har ingått överenskommelsen utan särskild prövning. Förordning (2009:1068).

11 e § En högskola som avses i 11 a § får utfärda en gemensam examen bara om

1. studenten har gått igenom en utbildning som omfattas av en överenskommelse som anges i samma paragraf samt uppfyllt kraven för examen vid högskolan och vid minst ett annat lärosäte som har anordnat en del av utbildningen,

2. varje lärosäte som utfärdar en examen, som ingår i den gemensamma examen, får utfärda den examen som lärosätet utfärdar,

3. varje examen som ingår i den gemensamma examen och som utfärdas av en högskola som omfattas av högskolelagen (1992:1434) eller av en enskild utbildningsanordnare avser samma examen som högskolans, och

4. varje examen som ingår i den gemensamma examen och som utfärdas av ett utländskt lärosäte är på motsvarande nivå som högskolans examen. Förordning (2009:1068).

11 f § När en högskola som avses i 11 a § utfärdar en gemensam examen tillsammans med ett annat lärosäte får högskolan utfärda sitt examensbevis i samma dokument som det andra lärosätet utfärdar sitt examensbevis i. Förordning (2009:1068).

12 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Kurser och program

13 § All utbildning på grundnivå och avancerad nivå skall bedrivas i form av kurser. Kurser får sammanföras till utbildningsprogram. Förordning (2006:1053).

Kursplan

14 § För en kurs skall det finnas en kursplan. Förordning (2006:1053).

15 § I kursplanen ska följande anges: kursens nivå, antal högskolepoäng, mål, krav på särskild behörighet, formerna för bedömning av studenternas prestationer och de övriga föreskrifter som behövs. Förordning (2010:1064).

Utbildningsplan

16 § För utbildningsprogram skall det finnas en utbildningsplan. Av 14 § framgår att det för kurserna inom programmet skall finnas kursplaner. Förordning (2006:1053).

17 § I utbildningsplanen ska följande anges: de kurser som programmet omfattar, kraven på särskild behörighet och de övriga föreskrifter som behövs. Förordning (2010:1064).

Betyg

18 § Betyg ska sättas på en genomgången kurs om inte högskolan föreskriver något annat. Högskolan får föreskriva vilket betygssystem som ska användas. För en helt eller delvis verksamhetsförlagd kurs inom utbildning som leder till förskolläraryrket, grundläraryrket, ämnesläraryrket eller yrkesläraryrket, ska dock alltid fler än ett betygssteg användas för ett godkänt resultat. Detta gäller bara om den verksamhetsförlagda delen av kursen omfattar mer än tre högskolepoäng.

Betyget ska beslutas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator). Förordning (2014:371).

19 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

Kursbevis

20 § En student som har fått en kurs godkänd skall på begäran få kursbevis av högskolan.

Om kursbeviset skall avse utbildning vid mer än en högskola, skall beviset utfärdas av den högskola där studenten har slutfört kursen. Detta gäller dock inte om de berörda högskolorna i det enskilda fallet har kommit överens om något annat. Förordning (2006:1053).

Antal prov m.m.

21 § Om en högskola begränsar det antal tillfällen som en student får genomgå prov för att få godkänt resultat på en kurs eller del av en kurs, skall antalet tillfällen bestämmas till minst fem. Om godkänt resultat på en kurs eller del av en kurs förutsätter att studenten genomgått praktik eller motsvarande utbildning med godkänt resultat, skall antalet praktik- eller motsvarande utbildningsperioder bestämmas till minst två.
Förordning (2006:1053).

22 § En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller en del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det.
Förordning (2006:1053).

Rättelse av betyg

23 § Ett beslut enligt 36 § förvaltningslagen (2017:900) om rättelse av skrivfel och liknande i fråga om ett betyg ska fattas av en examinator. Förordning (2018:957).

Omprövning av betyg

24 § Finner en examinator att ett beslut om betyg är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, skall han eller hon ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt och om det inte innebär att betyget sänks.
Förordning (2006:1053).

Utbildning på forskarnivå

Ämnen

25 § Ett universitet och en högskola som får utfärda examina på forskarnivå ska besluta om ämnen som utbildning på forskarnivå ska anordnas i. Förordning (2010:1064).

Allmän studieplan

26 § För varje ämne som utbildning på forskarnivå anordnas i ska det finnas en allmän studieplan. Förordning (2010:1064).

27 § I en allmän studieplan ska följande anges: det huvudsakliga innehållet i utbildningen, krav på särskild behörighet och de övriga föreskrifter som behövs. Förordning (2010:1064).

Handledning

28 § För varje doktorand ska det utses minst två handledare. En av dem ska utses till huvudhandledare. Doktoranden har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor med stöd av 30 § beslutar något annat.

En doktorand som begär det ska få byta handledare. Förordning (2010:1064).

Individuell studieplan

29 § För varje doktorand ska det upprättas en individuell studieplan. Planen ska innehålla högskolans och doktorandens åtaganden och en tidsplan för doktorandens utbildning. Planen ska beslutas efter samråd med doktoranden och hans eller hennes handledare.

Den individuella studieplanen ska regelbundet följas upp och efter samråd med doktoranden och hans eller hennes handledare ändras av högskolan i den utsträckning som behövs.

Utbildningstiden får förlängas bara om det finns särskilda skäl för det. Sådana skäl kan vara ledighet på grund av sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

Förordning (2010:1064).

Rätt till handledning och andra resurser

30 § Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, ska rektor besluta att doktoranden inte längre ska ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen. Innan ett sådant beslut fattas ska doktoranden och hans eller hennes handledare ges möjlighet att yttra sig. Prövningen ska göras på grundval av deras redogörelser och annan utredning som är tillgänglig. Vid bedömningen ska det vägas in om högskolan har fullgjort sina egna åtaganden enligt den individuella studieplanen. Beslutet ska vara skriftligt och motiverat.

Resurserna får inte dras in för den tid då doktoranden är anställd som doktorand eller får utbildningsbidrag för doktorander. Förordning (2010:1064).

31 § Om resurserna för utbildningen har dragits in enligt 30 §, kan doktoranden efter ansökan hos rektor få tillbaka sin rätt till handledning och andra resurser. Doktoranden

måste då genom att visa upp ett tillkommande studieresultat av beaktansvärd kvalitet och omfattning eller på något annat sätt göra sannolikt att han eller hon kan fullgöra sina återstående åtaganden enligt den individuella studieplanen.
Förordning (2010:1064).

Betyg på prov

32 § Prov som ingår i utbildning på forskarnivå ska bedömas enligt det betygssystem som högskolan föreskriver.

Betyget ska bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).
Förordning (2010:1064).

Disputation och betyg på doktorsavhandlingen

33 § Av examensbeskrivningen för doktorsexamen och konstnärlig doktorsexamen framgår att det för dessa examina krävs bland annat en godkänd doktorsavhandling.

Doktorsavhandlingen ska ha försvarats muntligen vid en offentlig disputation. Vid disputationen ska det finnas en opponent. Förordning (2010:1064).

34 § Vid betygssättning av doktorsavhandlingen ska minst en person delta som inte är verksam vid den högskola där doktoranden examineras. Förordning (2010:1064).

35 § Högskolan får meddela föreskrifter om det betygssystem som ska användas och om disputationen och betygssättningen i övrigt. Förordning (2010:1064).

Delegering

36 § Rektor får inte delegera beslut enligt 30 och 31 §§.
Förordning (2010:1064).

37 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

38 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

39 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

40 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

41 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

42 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

43 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

44 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

45 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

46 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

47 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

48 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

49 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

7 kap. Tillträde till utbildningen

Gemensamma bestämmelser för tillträde till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå

1 § Antagning till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå skall avse en kurs eller ett utbildningsprogram.
Förordning (2006:1053).

2 § För att bli antagen krävs det att sökanden har grundläggande behörighet och dessutom den särskilda behörighet som kan vara föreskriven.

I 5-8 §§ förordningen (2010:543) om anmälningavgift och studieavgift vid universitet och högskolor finns det bestämmelser om att betalning av studieavgift i vissa fall är en förutsättning för antagning. Förordning (2010:544).

3 § Om det finns särskilda skäl, får högskolan besluta om undantag från något eller några behörighetsvillkor. En högskola skall göra undantag från något eller några behörighetsvillkor, om sökanden har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen utan att uppfylla behörighetsvillkoren.
Förordning (2006:1053).

4 § Den som vill antas till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå ska anmäla det inom den tid och i den ordning som högskolan bestämmer.

I 2 och 3 §§ förordningen (2010:543) om anmälningavgift och studieavgift vid universitet och högskolor finns det bestämmelser om att betalning av anmälningavgift i vissa fall är en förutsättning för att anmälan ska prövas.

Frågor om antagning avgörs av högskolan. Förordning (2018:957).

4 a § En högskola får besluta att sökande som omfattas av studieavgiftsskyldighet enligt förordningen (2010:543) om anmälningavgift och studieavgift vid universitet och högskolor bara får antas till en utbildning vid separata antagningar.

Högskolan bestämmer hur många separata antagningar som ska anordnas till en utbildning. Förordning (2014:37).

Tillträde till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare

Grundläggande behörighet

5 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare har den som

1. avlagt en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå,

2. avlagt en yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt har lägst betyget E i de kurser i svenska eller svenska som andraspråk och engelska som krävs för en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan,

3. har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1 eller 2,

4. är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och där är behörig till högre utbildning, eller

5. genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om kraven i första stycket 3.

Förordning (2012:712).

5 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare har den som har

1. kunskaper inom det svenska och det engelska språket,

2. ett vetenskapligt förhållningssätt,

3. förmåga att kunna belysa frågor ur flera perspektiv,

4. problemlösningsförmåga,

5. förmåga att kunna dra slutsatser och argumentera för dessa, och

6. övrig kompetens som är nödvändig för att kunna tillgodogöra sig sådan utbildning.

En sökande ska anses ha nödvändiga kompetenser enligt första stycket 1-6 i de fall som anges i 5 a och 5 b §§.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om de kompetenser som anges i första stycket 1-6. Förordning (2018:1503).

5 a § /Träder i kraft I:2022-01-01/ En sökande ska anses ha sådana nödvändiga kompetenser som anges i 5 § om sökanden

1. har avlagt en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå,

2. har avlagt en yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt har lägst betyget E i de kurser i svenska eller svenska som andraspråk och engelska som krävs för en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan,

3. har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1 eller 2,

4. är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och där är behörig till högre utbildning,

5. enligt äldre bestämmelser har uppfyllt kraven för grundläggande behörighet till grundläggande högskoleutbildning eller utbildning som påbörjas på grundnivå, eller
6. har godkänt resultat på ett sådant behörighetsprov som anges i förordningen (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om kraven i första stycket 3. Förordning (2018:1503).

5 b § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Utöver vad som följer av 5 a § kan en sökande visa att han eller hon har sådana nödvändiga kompetenser som anges i 5 § genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet. Förordning (2018:1503).

6 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Den som har annat modersmål än svenska, danska, färöiska, isländska eller norska ska ha de kunskaper i svenska som behövs.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om kravet i första stycket. Den som har finska som modersmål och har haft svenska som ämne i finskt gymnasium eller motsvarande finsk skolform under tre år eller mer ska dock anses ha de kunskaper i svenska som behövs.
Förordning (2012:712).

6 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Den som har annat modersmål än svenska, danska, färöiska, isländska eller norska ska ha de kunskaper i svenska som behövs för att anses ha grundläggande behörighet.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om kravet i första stycket. Den som har finska som modersmål och har haft svenska som ämne i finskt gymnasium eller motsvarande finsk skolform under tre år eller mer ska dock anses ha de kunskaper i svenska som behövs. Förordning (2018:1503).

7 § Har upphävts genom förordning (2007:644).

Särskild behörighet

8 § De krav på särskild behörighet som ställs ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper,
2. godkänt resultat på ett konstnärligt prov för en utbildning som leder till en konstnärlig examen,
3. lämplighet enligt vad som anges i 9 b §, och
4. andra villkor enligt vad som anges i 11 § första stycket 2.

Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Förordning (2020:881).

9 § Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om vilka krav på särskild behörighet enligt 8 § första stycket 1 som ska gälla för ett utbildningsprogram som vänder sig till nybörjare och som leder till en sådan yrkesexamen eller konstnärlig examen som anges i bilaga 2 till denna förordning. Förordning (2018:1503).

9 a § När det gäller utbildningsprogram som vänder sig till nybörjare och som leder till en sådan konstnärlig examen som anges i bilaga 2 till denna förordning får en högskola meddela föreskrifter som innebär att det för särskild behörighet till utbildningsprogrammet, krävs godkänt resultat på ett konstnärligt prov enligt 8 § första stycket 2 i stället för sådana krav som universitets- och högskolerådet har meddelat föreskrifter om enligt 9 §. Förordning (2018:1503).

9 b § När det gäller utbildningsprogram som börjar på grundnivå och som leder till en förskolläraryrkes-, grundläraryrkes- eller ämnesläraryrkesexamen får en högskola meddela föreskrifter som innebär att det för särskild behörighet till utbildningsprogrammet ställs krav på att den sökande är lämplig för utbildningen. Kraven ska avse den sökandes förmåga att tillgodogöra sig sådana utbildningsmoment som har en direkt anknytning till den kommande yrkesutövningen som förskollärare eller lärare. Kraven ska gälla utöver de andra krav på särskild behörighet som enligt 8 och 9 §§ ställs för tillträde till utbildningsprogrammet. Förordning (2020:881).

10 § Högskolan får, i den utsträckning det ställs krav på särskild behörighet, meddela föreskrifter om vilka krav enligt 8 § första stycket 1 som ska gälla för andra utbildningar än de som avses i 9 §.

Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om vilka kurser i gymnasieskolan som krav enligt första stycket får avse. Förordning (2018:1503).

10 a § Har betecknats 7 kap. 9 § genom förordning (2018:1503).

11 § Om det finns särskilda skäl får en högskola, för tillträde till en viss utbildning, meddela föreskrifter om

1. krav på kunskaper från andra kurser i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper än de som följer av 9 § eller 10 § andra stycket, eller
2. krav på andra villkor än kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper om de betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Innan högskolan meddelar föreskrifter enligt första stycket ska Universitets- och högskolerådet ges tillfälle att yttra sig över högskolans förslag. Förordning (2018:1503).

Urval - urvalsgrunder

12 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter.

Urvalsgrunder är

1. betyg,

2. resultat från högskoleprovet som avses i 20 §, och
3. urvalsgrunder som avses i 23 §.

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras genom prov eller intervjuer eller genom lottning. Urval genom prov eller intervjuer får dock inte göras efter det att lottning har använts. Förordning (2010:700).

12 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter.

Urvalsgrunder är

1. betyg,
2. resultat från högskoleprovet enligt 20 § och
3. urvalsgrunder som avses i 23 §.

Förordning (2018:1503).

12 a § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Vid i övrigt likvärdiga meriter inom urvalsgrunderna enligt 12 § andra stycket 1 och 3 får urval också göras genom

1. resultat från högskoleprovet enligt 20 §,
2. annat prov än högskoleprovet,
3. intervjuer, eller
4. lottning.

Vid i övrigt likvärdiga meriter inom urvalsgrunden enligt 12 § andra stycket 2 får urval också göras genom

1. annat prov än högskoleprovet,
2. intervjuer, eller
3. lottning.

Efter det att lottning har använts får urval inte göras enligt övriga punkter i första eller andra stycket. Förordning (2018:1503).

Urval - platsfördelning

13 § Vid urval till en utbildning ska platserna fördelas med

1. minst en tredjedel på grundval av betyg,
2. minst en tredjedel på grundval av resultat från högskoleprovet, och
3. högst en tredjedel på grundval av de av högskolan enligt 23 § bestämda urvalsgrunderna.

Vissa närmare bestämmelser om platsfördelning på grundval av betyg finns i bilaga 3 till denna förordning. För övriga sökande med betyg som inte omfattas av bilagan får Universitets- och högskolerådet meddela föreskrifter om i vilken av de grupper som anges i bilaga 3 punkten 1 som platsfördelning ska ske. Förordning (2012:712).

14 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Vid antagning till en utbildning som leder till en konstnärlig examen får högskolan trots vad som anges i 13 § fördela samtliga platser på grundval av sådana andra särskilda prov som avses i 23 § 1, eventuellt i kombination med andra urvalsgrunder enligt 12 §. Förordning (2006:1053).

14 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Vid antagning till en utbildning som leder till en konstnärlig examen får högskolan trots vad som anges i 13 § fördela samtliga platser på grundval av sådana andra särskilda prov som avses i 23 §, eventuellt i kombination med andra urvalsgrunder enligt 12 §. Förordning (2018:1503).

15 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Om det finns särskilda skäl, får Universitets- och högskolerådet medge att en högskola vid urval till en viss utbildning får göra en annan platsfördelning än den som anges i 13 § och fördela platserna på grundval av någon eller några av de urvalsgrunder som anges i 12 §. Ett medgivande ska avse ett eller flera bestämda antagningstillfällen.
Förordning (2012:712).

15 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Universitets- och högskolerådet får medge att en högskola vid urval till en viss utbildning får göra en annan platsfördelning än den som anges i 13 § och fördela platserna på annat sätt på grundval av de urvalsgrunder som anges i 12 § om det finns särskilda skäl, exempelvis då högskoleprovet bedöms ha en låg prognostiserande förmåga och det råder låg konkurrens i högskoleprovsurvalet. En viss andel av platserna ska dock alltid fördelas på grundval av betyg och resultat från högskoleprovet. Ett medgivande ska avse ett eller flera bestämda antagningstillfällen.
Förordning (2018:1503).

15 a § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Universitets- och högskolerådet får medge att en högskola vid urval till en utbildning med konstnärlig inriktning får fördela samtliga platser på grundval av sådana särskilda prov som avses i 23 §, eventuellt i kombination med andra urvalsgrunder enligt 12 §. Förordning (2018:1503).

16 § En högskola får i enstaka fall göra avsteg från 12 och 13 §§. Detta får dock ske bara om en sökandes meriter inte kan bedömas på lämpligt sätt enligt de urvalsgrunder som anges i 12 § och om sökanden genom tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet eller någon annan omständighet har särskilda kunskaper eller annars särskilda förutsättningar för utbildningen. Förordning (2006:1053).

Urval - förtur

17 § Vid antagning till en kurs som vänder sig till nybörjare får högskolan utan hinder av 12 och 13 §§ ge förtur åt sökande som redan är studenter vid den högskolan.
Förordning (2006:1053).

Urval - betyg

18 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Vissa bestämmelser om hur betyg ska värderas finns i bilaga 3.

I varje områdesbehörighet ska det utöver sådana behörighetskurser som avses i 9 § ingå meritkurser.

Meritkurser är sådana kurser från gymnasial utbildning som är särskilt meriterande vid urval och som inte utgör krav på grundläggande eller särskild behörighet.

Meritkurser är

1. fördjupning i ämnet moderna språk,
2. fördjupning i ämnet svenskt teckenspråk för hörande,
3. fördjupning i ämnet engelska, och
4. fördjupning i ämnet matematik.

Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter i övrigt om meritvärdering av betyg.

Förordning (2013:1008).

18 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Vissa bestämmelser om hur betyg ska värderas finns i bilaga 3 till denna förordning.

Vissa kurser från gymnasial utbildning är särskilt meriterande vid urval (meritkurser). Meritkurser är kurser som inte utgör krav på grundläggande eller särskild behörighet.

Meritkurser är fördjupning i ämnet

1. moderna språk,
2. svenskt teckenspråk för hörande,
3. engelska, och
4. matematik.

Universitets- och högskolerådet får meddela de föreskrifter i övrigt som behövs för meritvärdering av betyg. Förordning (2018:1503).

18 a § Har upphävts genom förordning (2011:1020).

19 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om vad betyg utfärdade enligt äldre bestämmelser och betyg från utländsk utbildning ska anses motsvara i förhållande till de krav som anges i 5 § första stycket 1 och 2.

Förordning (2012:712).

19 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om vad betyg utfärdade enligt äldre bestämmelser och betyg från utländsk utbildning ska anses motsvara i förhållande till en högskoleförberedande examen eller yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Förordning (2018:1503).

Urval - högskoleprovet

20 § /Upphör att gälla U:2021-01-01/ För alla högskolor i Sverige ska det finnas ett gemensamt högskoleprov.

Universitets- och högskolerådet ansvarar för att provet tas fram och beslutar om resultat på provet. Ett provresultat är giltigt till utgången av det kalenderhalvår som infaller åtta år efter provtillfället.

Universitets- och högskolerådet ansvarar för att det på ett smittskyddssäkert sätt genomförs minst ett prov under det första kalenderhalvåret och minst ett prov under det andra. De högskolor som ska använda provet som urvalsgrund ska bistå Universitets- och högskolerådet vid genomförandet av provet.

Förordning (2020:768).

20 § /Träder i kraft I:2021-01-01/ För alla högskolor i Sverige ska det finnas ett gemensamt högskoleprov.

Universitets- och högskolerådet ansvarar för att provet tas fram och beslutar om resultat på provet. Ett provresultat är giltigt till utgången av det kalenderhalvår som infaller åtta år efter provtillfället.

Universitets- och högskolerådet ansvarar för att det på ett smittskyddssäkert sätt genomförs minst ett prov under det första kalenderhalvåret och minst ett prov under det andra. Om det genomförs fler än ett prov under ett kalenderhalvår får personer som avses i 21 § första stycket delta i endast ett prov vardera. Universitets- och högskolerådet beslutar vilket av proven respektive provdeltagare får delta i.

De högskolor som ska använda provet som urvalsgrund ska bistå Universitets- och högskolerådet vid genomförandet av provet.

Förordning (2020:1022).

20 § /Träder i kraft I:2021-07-01/ För alla högskolor i Sverige ska det finnas ett gemensamt högskoleprov.

Universitets- och högskolerådet ansvarar för att provet tas fram och beslutar om resultat på provet. Ett provresultat är giltigt till utgången av det kalenderhalvår som infaller åtta år efter provtillfället.

De högskolor som ska använda provet som urvalsgrund ska genomföra provet. Detta får ske i samverkan mellan högskolorna. Provet får även genomföras av Universitets- och högskolerådet. Förordning (2020:769).

20 a § /Upphör att gälla U:2021-01-01/ Om det behövs av smittskyddsskäl får Universitets- och högskolerådet för ett visst provtillfälle besluta att endast den som inte har ett giltigt resultat på provet har rätt att delta i provet. Om det för provtillfället behövs ytterligare begränsningar av antalet deltagare för att provet ska kunna genomföras på ett smittskyddssäkert sätt, får Universitets- och högskolerådet besluta om sådana begränsningar om de baseras på objektiva grunder. Förordning (2020:799).

20 a § /Träder i kraft I:2021-01-01/ Om det behövs av smittskyddsskäl får Universitets- och högskolerådet för ett eller flera provtillfällen besluta att endast följande personer har rätt att delta i provet:

1. den som fyller 19 år det kalenderår då provet genomförs eller är äldre, och
2. den som har börjat gymnasieskolan tidigare än det kalenderår då han eller hon fyller 16 år och som går vårterminen i årskurs 3 den termin provet genomförs eller har gått ut gymnasieskolan.

Om det för provtillfället eller provtillfällena behövs ytterligare begränsningar av antalet deltagare för att provet ska kunna genomföras på ett smittskyddssäkert sätt, får Universitets- och högskolerådet besluta att endast ett visst högsta antal deltagare får delta i provet.

Beslut om tilldelning av platser vid provtillfället eller provtillfällena ska fattas på objektiva grunder. Förordning (2020:1022).

21 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Den som vill delta i högskoleprovet ska betala en avgift på 450 kronor i samband med anmälan till provet.

Den som genom användning av otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid högskoleprov ska stängas av från deltagande i provet under en period av två år från tidpunkten för försöket. Beslut om avstängning fattas av Universitets- och högskolerådet. Förordning (2016:846).

21 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Den som vill delta i högskoleprovet ska

1. ha fyllt eller fylla 18 år det kalenderår då provet genomförs, och
2. betala en avgift på 450 kronor i samband med anmälan till provet.

Den som börjar gymnasieskolan tidigare än det kalenderår då han eller hon fyller 16 år får delta i högskoleprovet första gången vårterminen då han eller hon går i årskurs 2. Förordning (2018:1503).

21 a § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Den som genom användning av otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid högskoleprov ska stängas av från deltagande i provet under en period av två år från tidpunkten för försöket. Beslut om avstängning fattas av Universitets- och högskolerådet. Förordning (2018:1503).

22 § Universitets- och högskolerådet får meddela ytterligare föreskrifter om högskoleprovet. Förordning (2016:846).

Urval - av högskolan bestämda urvalsgrunder

23 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ En högskola får, i den utsträckning som anges i 13 §, bestämma urvalsgrunder bestående av

1. andra särskilda prov än högskoleprovet,
2. kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen, och
3. andra för utbildningen sakliga omständigheter.

Förordning (2006:1053).

23 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ En högskola får bestämma urvalsgrunder i den utsträckning som följer av 13 § första stycket 3. En av högskolan bestämd urvalsgrund ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen. Förordning (2018:1503).

Tillträde till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare

Grundläggande behörighet

24 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare har den som uppfyller kraven på grundläggande behörighet enligt 5 och 6 §§. Förordning (2007:644).

24 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare har den som uppfyller kraven på grundläggande behörighet enligt 5-6 §§. Förordning (2018:1503).

Särskild behörighet

25 § De krav på särskild behörighet som ställs ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper,
2. kunskaper från en eller flera högskolekurser, och
3. andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Högskolan får bestämma vilka krav enligt första stycket som ska ställas.

Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Förordning (2011:1020).

Urval

26 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Vid urval skall hänsyn tas till de sökandes meriter.

Urvalsgrunder är

1. betyg,
2. resultat från högskoleprovet som avses i 20 §,
3. tidigare utbildning, och
4. urvalsgrunder som avses i 23 §.

Högskolan får bestämma vilka urvalsgrunder enligt andra stycket som skall användas och vilken platsfördelning som skall göras.

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras enligt vad som anges i 12 § tredje stycket. Förordning (2006:1053).

26 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter.

Urvalsgrunder är

1. betyg,
2. resultat från högskoleprovet som avses i 20 §,
3. tidigare utbildning, och
4. urvalsgrunder som avses i 23 §.

Högskolan får bestämma vilka urvalsgrunder enligt andra stycket som ska användas och vilken platsfördelning som ska göras.

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras enligt vad som anges i 12 a §. Förordning (2018:1503).

27 § En högskola får i enstaka fall göra avsteg från 26 §.

Detta får dock ske bara om en sökandes meriter inte kan bedömas på lämpligt sätt enligt de urvalsgrunder som anges i 26 § och om sökanden genom tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet eller någon annan omständighet har särskilda kunskaper eller annars särskilda förutsättningar för utbildningen.

Förordning (2006:1053).

Tillträde till utbildning på avancerad nivå

Grundläggande behörighet

28 § /Upphör att gälla U:2022-01-01/ Grundläggande behörighet till ett utbildningsprogram som leder till en generell eller konstnärlig examen på avancerad nivå har den som

1. har en examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen, eller
2. genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Undantag får göras från kravet på en examen i första stycket 1, om en sökande bedöms kunna uppfylla fordringarna för en sådan examen men examensbevis på grund av särskilda omständigheter inte har hunnit utfärdas. Förordning (2006:1053).

28 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ Grundläggande behörighet till ett utbildningsprogram som leder till en generell eller konstnärlig examen på avancerad nivå har den som

1. har en examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen, eller
2. genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning på avancerad nivå.

Undantag får göras från kravet på en examen i första stycket 1, om en sökande bedöms kunna uppfylla fordringarna för en sådan examen men examensbevis på grund av särskilda omständigheter inte har hunnit utfärdas. Förordning (2018:1503).

29 § Grundläggande behörighet till ett utbildningsprogram som leder till en sådan yrkesexamen på avancerad nivå som enligt examensordningen förutsätter viss legitimation eller viss tidigare avlagd examen har den som fått angiven legitimation eller avlagt angiven examen. Grundläggande behörighet har även den som har förutsättningar enligt 28 § första stycket 2. Detta gäller dock inte i fråga om utbildningsprogram som leder till en sådan yrkesexamen som förutsätter legitimation. Förordning (2006:1053).

30 § Grundläggande behörighet till annan utbildning på avancerad nivå än som avses i 28 och 29 §§ har den som genomgått utbildning på grundnivå eller har förutsättningar enligt 28 § första stycket 2. Förordning (2006:1053).

Särskild behörighet

31 § De krav på särskild behörighet som ställs skall vara helt nödvändiga för att studenten skall kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från en eller flera högskolekurser, och
2. andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Högskolan får bestämma vilka krav enligt första stycket som skall ställas.

Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Förordning (2006:1053).

31 a § För tillträde till utbildning som leder till speciallära- eller specialpedagogexamen får de krav som ställs upp med stöd av 31 § inte omfatta krav på ett självständigt arbete (examensarbete) eller motsvarande. Förordning (2012:188).

Urval

32 § Urval skall göras enligt vad som anges i 26 och 27 §§. Förordning (2006:1053).

Urval vid tillträde till utbildning som påbörjas på grundläggande nivå och avancerad nivå vid separat antagning

32 a § Vid separat antagning enligt 4 a § ska i fråga om urval andra och tredje styckena tillämpas i stället för bestämmelserna om urval i 12-23, 26, 27 och 32 §§.

Vid urval ska högskolan ta hänsyn till de sökandes meriter.

Högskolan får meddela föreskrifter om vilka urvalsgrunder som ska användas och vilken platsfördelning som ska göras.

Urvalsgrunderna ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen. Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras genom prov eller intervjuer eller genom lottning. Urval genom prov eller intervjuer får dock inte göras efter det att lottning har använts.

Förordning (2014:37).

Anstånd med studier och studieuppehåll för utbildning på grundnivå eller avancerad nivå

33 § Om det finns särskilda skäl, får en högskola i enskilda fall besluta att den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå vid högskolan

1. får anstånd med att påbörja studierna, eller
2. får fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

Det som anges i första stycket gäller också en studerande som avses i 6 kap. 11 c §, om den del av utbildningen som högskolan ska anordna ges på grundnivå eller avancerad nivå.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om anstånd och om studieuppehåll.
Förordning (2012:712).

Tillträde till utbildning på forskarnivå

Allmänna bestämmelser

34 § Till utbildning på forskarnivå får endast så många doktorander antas som kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering enligt 36 §. Förordning (2006:1053).

35 § För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att den sökande

1. har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som högskolan kan ha föreskrivit, och
2. bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

Förordning (2010:1064).

36 § Till utbildning på forskarnivå får högskolan anta sökande som anställs som doktorand. Högskolan får även anta en sökande som har någon annan form av studiefinansiering, om högskolan bedömer att

1. finansieringen kan säkras under hela utbildningen, och
2. den sökande kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom fyra år när det gäller licentiatexamen eller konstnärlig licentiatexamen och åtta år när det gäller doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen.

För sökande vars studiefinansiering består av stipendium anses finansieringen enligt första stycket 1 säkrad om nivån på stipendiet är likvärdig med den lönenivå för doktorander som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket efter avdrag för preliminär skatt enligt den skattetabell som motsvarar den genomsnittliga skattesatsen för kommuner och regioner och som årligen publiceras av Statistiska centralbyrån. Om sökanden ska vistas omväxlande i Sverige och i annat land, gäller kravet på nivån på stipendiet endast tiden då sökanden avser att vistas i Sverige.
Förordning (2019:1014).

Antagningsförfarande

37 § Frågor om antagning avgörs av högskolan. Den som vill antas till utbildning på forskarnivå skall anmäla det inom den tid och i den ordning som högskolan bestämmer.

När en högskola avser att anta en eller flera doktorander skall högskolan genom annonsering eller ett därmed likvärdigt förfarande informera om detta. Någon

information behöver dock inte lämnas

1. vid antagning av en doktorand som skall genomgå utbildningen inom ramen för en anställning hos en annan arbetsgivare än högskolan,

2. vid antagning av en doktorand som tidigare har påbörjat sin utbildning på forskarnivå vid ett annat lärosäte, eller

3. om det finns liknande särskilda skäl.

Förordning (2006:1053).

38 § En högskola som har fått tillstånd att utfärda examina på forskarnivå inom ett område får utan ny antagning besluta att en doktorand som har antagits vid något annat universitet eller någon annan högskola får övergå till högskolan och fortsätta sin utbildning och examineras där. Det gäller dock bara om doktoranden har haft huvuddelen av sina forskarstudier förlagda till den högskolan inom det område som tillståndet att utfärda examina avser.

Det som sägs i första stycket ska också gälla om en högskola genom att ha getts benämningen universitet har fått rätt enligt 1 kap. 11 § högskolelagen (1992:1434) att utfärda examina på forskarnivå. Förordning (2010:1064).

Grundläggande behörighet

39 § Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå,

2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller

3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. Förordning (2010:1064).

Särskild behörighet

40 § De krav på särskild behörighet som ställs skall vara helt nödvändiga för att studenten skall kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från högskoleutbildning eller motsvarande utbildning,

2. särskild yrkeserfarenhet, och

3. nödvändiga språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen.

Förordning (2006:1053).

Urval

41 § Urval bland sökande som uppfyller kraven enligt 35 och 36 §§ ska göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen.

Högskolan bestämmer vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid prövningen av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen.

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge den sökande företräde framför andra sökande. Förordning (2010:1064).

Särskilt organ

42 § Har upphävts genom förordning (2010:1064).

8 kap. Har upphävts genom förordning (2006:1053).

9 kap. Har upphävts genom förordning (2006:1053).

10 kap. Disciplinära åtgärder

Allmänna bestämmelser

1 § Disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som

1. med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
2. stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan,
3. stör verksamheten vid högskolans bibliotek eller annan särskild inrättning inom högskolan, eller
4. utsätter en annan student eller en arbetstagare vid högskolan för sådana trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i 1 kap. 4 § diskrimineringslagen (2008:567).

Disciplinära åtgärder får inte vidtas senare än två år efter det att förseelsen har begåtts. Förordning (2008:944).

Disciplinära åtgärder

2 § De disciplinära åtgärderna är varning och avstängning.

Ett beslut om avstängning innebär att studenten inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan. Beslutet skall avse en eller flera perioder, dock sammanlagt högst sex månader.

Ett beslut om avstängning får också begränsas till att avse tillträde till vissa lokaler inom högskolan.

Disciplinnämnden

3 § Ärenden om disciplinära åtgärder skall, om inte annat följer av 9 §, handläggas av en disciplinnämnd. En sådan nämnd skall finnas vid varje högskola.

4 § Disciplinnämnden skall bestå av rektor som ordförande, en lagfaren ledamot som skall vara eller ha varit ordinarie domare och en företrädare för lärarna vid högskolan. Studenterna vid högskolan har rätt att vara representerade i nämnden med två ledamöter. Förordning (1998:1003).

5 § Den lagfarna ledamoten och den ledamot som företräder lärarna skall utses för tre år av högskolan. Förordning (1998:1003).

6 § De ledamöter i nämnden som representerar studenterna utses för ett år.

7 § När ordföranden har förhinder inträder rektors ställföreträdare eller en annan särskilt utsedd ställföreträdare som ordförande i disciplinnämnden.

För var och en av de övriga ledamöterna skall det finnas en ersättare. Ersättaren för den lagfarna ledamoten skall vara eller ha varit ordinarie domare. Ersättarna skall utses i samma ordning och för samma tid som ledamöterna. Förordning (1998:1003).

8 § Disciplinnämnden är beslutförför när minst tre ledamöter är närvarande, bland dem ordföranden och den lagfarna ledamoten.

Om det vid ett ärendes avgörande finns skiljaktiga meningar, skall föreskrifterna i 29 kap. rättegångsbalken om omröstning i domstol med endast lagfarna ledamöter tillämpas. Förordning (1998:1003).

Ärendenas handläggning

9 § Grundad misstanke om sådan förseelse som anges i 1 § skall skyndsamt anmälas till rektor.

Rektor skall låta utreda ärendet och ge studenten tillfälle att yttra sig över anmälingen. Rektor skall därefter, i förekommande fall efter samråd med den lagfarna ledamoten, avgöra om omständigheterna är sådana att ärendet skall

1. lämnas utan vidare åtgärd,
2. föranleda varning av rektor, eller
3. hänskjutas till disciplinnämnden för prövning. Förordning (1998:1003).

10 § Ett beslut av rektor om varning får av studenten underställas disciplinnämnden för prövning. Studenten skall underrättas om denna rättighet.

Övriga bestämmelser

11 § Disciplinnämnden skall se till att ett ärende som hänskjuts dit utreds noggrant. Nämnden skall ge den student som berörs av ärendet tillfälle att inför nämnden uttala sig i saken. Studenten har även rätt att närvara när andra uttalar sig inför nämnden, om inte särskilda skäl talar mot det. Förordning (2004:289).

12 § Ett beslut om avstängning skall genast tillämpas, om annat inte föreskrivs i beslutet.

13 § När ett beslut om avstängning har fattats, skall underrättelser om detta genast tillställas Centrala studiestödsnämnden och de organ inom högskolan som berörs.

Interimistisk avstängning

14 § Om ett ärende hänskjuts till disciplinnämnden, får rektor efter samråd med den lagfarna ledamoten med omedelbar verkan interimistiskt avstånga studenten från verksamheten vid högskolan.

Ett beslut om interimistisk avstängning skall gälla till dess ärendet har prövats av disciplinnämnden, dock längst under en månad. Förordning (1998:1003).

11 kap. Öppen nätbaserad utbildning

1 § Med öppen nätbaserad utbildning avses utbildning som ges via internet och som är öppen för alla, utan förkunskapskrav.

Öppen nätbaserad utbildning får anordnas om den knyter an till och främjar den högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå som högskolan har examenstillstånd för eller den forskning som bedrivs vid högskolan. Förordning (2018:1329).

2 § Övriga bestämmelser om utbildning, studenter och doktorander i denna förordning gäller inte för öppen nätbaserad utbildning.

Hänvisningar till högskoleförordningen i andra förordningar omfattar bestämmelser i detta kapitel enbart om det anges särskilt. Förordning (2018:1329).

3 § Högskolan får anordna prov för deltagarna och sätta betyg på en genomgången öppen nätbaserad utbildning eller del av en sådan utbildning.

Högskolan får meddela föreskrifter om prov och betyg. Förordning (2018:1329).

4 § Högskolan får utfärda utbildningsintyg till deltagare som genomgått utbildningen.

Högskolan får meddela föreskrifter om utbildningsintyg. Förordning (2018:1329).

5 § Högskolan får meddela ytterligare föreskrifter om öppen nätbaserad utbildning. Förordning (2018:1329).

12 kap. Överklagande

1 § Har upphävts genom förordning (1999:1037).

2 § Till Överklagandenämnden för högskolan får följande beslut av en högskola överklagas:

1. beslut om anställning vid en högskola, med undantag av beslut om anställning som doktorand eller som lektor vid en befordran enligt 4 kap. 12 c §,
2. beslut enligt 4 kap. 13 § att avslå en ansökan om befordran,
3. beslut om att en sökande inte uppfyller kraven på behörighet för att bli antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå och beslut att inte göra undantag från behörighetsvillkoren i fall som avses i 7 kap. 3 § andra meningen eller 28 § andra stycket,
4. beslut om tillgodoräknande av utbildning eller yrkesverksamhet,
5. avslag på en students begäran om befrielse från ett obligatoriskt utbildningsmoment,
6. beslut att dra in resurser för en doktorands utbildning enligt 6 kap. 30 § och beslut att en doktorand inte ska få tillbaka resurserna enligt 6 kap. 31 §,
7. avslag på en students begäran att få examensbevis eller kursbevis, och
8. beslut att inte bevilja den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå anstånd med att påbörja studierna eller att få fortsätta sina studier efter studieuppehåll. Förordning (2017:844).

3 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av en disciplinnämnd än beslut om avstängning och varning får dock inte överklagas. Förordning (2018:957).

4 § Beslut av en högskola i annat fall än som nämns i detta kapitel får överklagas endast om det är tillåtet enligt en annan författning än förvaltningslagen (2017:900). Förordning (2018:957).

5 § Beslut av Överklagandenämnden för högskolan får inte överklagas. Förordning (2002:81).

6 § Universitets- och högskolerådets beslut enligt denna förordning får inte överklagas. Förordning (2012:712).

Övergångsbestämmelser

1993:100

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1993, om inte annat föreskrivs i andra eller tredje stycket.

Följande bestämmelser träder i kraft den 1 mars 1993, nämligen

a. bestämmelserna om tillträde till utbildning i 8 och 10 kap.:

såvitt gäller utbildningar som påbörjas efter den 30 juni 1993,

b. bestämmelserna i 2 kap. 10 §, 3 kap., 6 kap. samt 9 kap. 16 och 17 §§ om utseende av vissa befattningshavare och organ inom en högskola:

såvitt gäller befattningshavare och organ som träder i verksamhet efter den 30 juni 1993.

Har de nya bestämmelserna om tillträde till utbildning tillämpats gäller i fråga om rätt att överklaga beslut som har fattats i tillträdesärendet bestämmelserna i 13 kap. Förordning (1993:159).

3. Om det i en lag eller i en författning som har beslutats av regeringen hänvisas till en föreskrift som har ersatts genom en föreskrift i denna förordning tillämpas i stället den nya föreskriften.

5. Ett ärende vid en högskola som ej har avgjorts vid utgången av juni 1993 skall handläggas enligt föreskrifterna i denna förordning, om ej annat är särskilt föreskrivet. Vid behov skall styrelsen för en högskola meddela närmare föreskrifter om handläggning av ett sådant ärende.

6. Den som den 30 juni 1993 innehar tjänst som högskolelektor eller tjänst som högskoleadjunkt skall anses inneha tjänst som lektor eller tjänst som adjunkt.

7. Den som den 30 juni 1993 innehar tjänst som lärare i odontologiskt ämne med klinisk anknytning skall förordnas på tjänst som lektor utan att tjänsten kungörs ledig.

8. Tjänst som assistenttandläkare skall dras in i samband med nuvarande tjänsteinnehavares avgång. Den som den 30 juni 1993 innehar ett tidsbegränsat förordnande på sådan tjänst får inneha denna tjänst intill utgången av den löpande förordnandetiden.

9. Om en tjänst kungjorts ledig till ansökan före den 1 juli 1993, skall äldre bestämmelser om tillsättning av och behörighet till tjänsten tillämpas i tillsättningsärendet.

Därvid behöver dock tjänsteförslagsnämnden inte ha den sammansättning som föreskrivs i de äldre bestämmelserna. Förordning (1993:952).

10. Har ett ärende om tillsättning av tjänst väckts i tjänsteförslagsnämnd före utgången av juni 1993, men ännu inte avgjorts, får nämnden avgöra ärendet i den sammansättning den hade vid utgången av juni månad 1993.

11. De som har påbörjat utbildning på linjer före den 1 juli 1993 skall ges möjlighet att slutföra den enligt äldre bestämmelser. Möjligheten kvarstår dock längst till och med den 30 september 2000. Förordning (1999:1037).

12. De som har påbörjat utbildning före den 1 juli 1993 har, även i de fall det inte är fråga om utbildning på linjer, rätt att få examen enligt äldre bestämmelser till och med den 30 september 2000. Förordning (1999:1037).

13. Den som har antagits till en utbildning före den 1 juli 1993 och fått anstånd till tid därefter skall anses vara antagen till motsvarande utbildning enligt de nya bestämmelserna.

14. Sökande som uppfyller kraven på allmän behörighet enligt bestämmelserna i deras äldre lydelse skall fortsatt intill utgången av år 1999 anses ha allmän behörighet.

15. Högskoleprov som enligt äldre bestämmelser ännu är gällande den 1 juli 1993, får längre giltighet enligt den nya bestämmelsen i 8 kap. 9 § tredje stycket.

16. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om överklagande av beslut eller förslag som har meddelats eller lämnats före ikraftträdandet.

1994:1101

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1994.

3. Den som har fullgjort en tvåårig utbildning till glasögonoptiker och under tiden den

1 januari 1994-den 1 juli 1995 har gått igenom en legitimationskurs enligt äldre bestämmelser uppnår optikerexamen. Detsamma gäller den som har gått igenom nämnda optikerutbildning enligt äldre bestämmelser och som efter den 1 januari 1995 har gått igenom kompletterande utbildning vid Karolinska institutet. Förordning (1995:337).

4. Den som har påbörjat en utbildning till tandläkare före den 1 juli 1994 har rätt att få examen enligt äldre bestämmelser till utgången av år 1998.

1995:253

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1995. Beslut som har meddelats före ikraftträdandet överklagas enligt äldre bestämmelser.

1995:944

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1995.
2. Om ett ärende om tillsättning av tjänst har väckts i tjänsteförslagsnämnd före ikraftträdandet, men ännu inte avgjorts, får nämnden avgöra ärendet i den sammansättning den hade vid ikraftträdandet.

1996:913

1. Denna förordning träder i kraft den 1 november 1996.
3. Den som har påbörjat en utbildning till gymnasielärare före den 1 november 1996 har rätt att få examen enligt äldre bestämmelser till utgången av juni 2002. Den som tar examen efter den 1 januari 1998 skall dock ha förmåga att använda datorer och andra informationstekniska hjälpmedel för egen inläring och kunskap om hur dessa hjälpmedel kan användas i undervisningen av barn och ungdomar/elever.

1996:984

1. Denna förordning träder i kraft, i fråga om 2 kap. 2 § och 7 kap. 3 § den 1 mars 1997, och i övrigt den 1 december 1996.
 3. Sökande som uppfyller kraven på allmän behörighet enligt föreskrifter som gällde före den 1 juli 1993 skall intill utgången av år 1999 anses ha grundläggande behörighet.
 4. Grundläggande behörighet skall den anses ha som
 - har fullföljt ett nationellt eller ett specialutformat program i gymnasieskolan och som i sitt avgångsbetyg eller slutbetyg helt eller delvis har betyg enligt de bestämmelser som gällde före den 1 juli 1994 eller har fullföljt motsvarande utbildning och har motsvarande betyg från gymnasial vuxenutbildning,
 - uppfyller kraven på allmän behörighet enligt föreskrifter som gällde före den 1 juli 1993 och har avgångsbetyg från fyra-, tre- eller tvåårig linje i gymnasieskolan eller från sådan tvåårig specialkurs i gymnasieskolan som till sitt innehåll i huvudsak motsvarar minst tvåårig linje i gymnasieskolan eller har motsvarande betyg från statlig eller kommunal vuxenutbildning, eller
 - före den 1 juli 1998 har fått ett intyg från en folkhögskola om allmän behörighet för högskolestudier.
- Förordning (1999:687).

1998:80

1. Denna förordning träder i kraft, i fråga om 9 kap. 3 § den 1 januari 1999, och i övrigt den 1 april 1998.

2. De äldre bestämmelserna i 5 kap. 2 och 6 §§ skall tillämpas på den som har fått en doktorandtjänst före den 1 april 1998.

De äldre bestämmelserna i 5 kap. 6 § skall tillämpas också vid förordnande på en doktorandtjänst som upphör före utgången av år 2003 med en doktorand som har antagits till forskarutbildning före den 1 april 1998 men inte fått en doktorandtjänst före den dagen. Förordning (2001:23).

3. Den äldre bestämmelsen i 5 kap. 9 § skall tillämpas till och med den 30 juni 1999 på den som fått en arvodestjänst som assistent före den 1 april 1998.

4. Den nya bestämmelsen i 5 kap. 4 § skall tillämpas på den som har fått utbildningsbidrag för första gången för tid efter den 31 december 1997. Detta gäller dock inte den som har antagits till forskarutbildning före den 1 april 1998 men som först därefter får utbildningsbidrag för första gången och som den 1 april 1998 har en studietid som överstiger tre år eller vid heltidsstudier 2 år och 5 månader. Förordning (1998:160).

5. Vad som i 5 kap. 10 § sägs om medicinskt vetenskapsområde skall fram till den 1 januari 1999 i stället avse medicinsk eller odontologisk fakultet.

1998:1003

1. Denna förordning träder i kraft, i fråga om 1 kap. 7 a, 9 och 13 §§ samt bilaga 1 den 1 september 1998, och i övrigt den 1 januari 1999.

2. Den äldre bestämmelsen i 1 kap. 3 § skall tillämpas, om ett ärende har väckts hos Justitiekanslern före den 1 januari 1999.

3. Den nya bestämmelsen i 4 kap. 11 § om befordran till professor skall gälla även den lektor som vid ikraftträdandet har ställning som biträdande professor.

4. En lektor som vid ikraftträdandet har ställning som biträdande professor får fortsatt ha denna ställning efter ikraftträdandet så länge anställningen som lektor består.

5. De nya bestämmelserna i 4 kap. 17 och 18 §§ skall tillämpas på ett anställningsförfarande som påbörjas den 1 januari 1999 eller senare.

6. Om ett anställningsförfarande som rör en professor eller en lektor har påbörjats men inte avslutats före den 1 januari 1999, skall yttranden enligt den nya bestämmelsen i 4 kap. 21 § lämnas till fakultetsnämnden eller motsvarande organ, om yttrandet inte har lämnats till tjänsteförslagsnämnden före den 1 januari 1999.

Om ett yttrande har lämnats till tjänsteförslagsnämnden före den 1 januari 1999 och inte behandlats färdigt av nämnden, skall nämnden med tillämpning av de äldre bestämmelserna i 4 och 6 kap. avge förslag till rektor.

Sedan förslag har lämnats till rektor enligt andra stycket, får rektor besluta i anställningsärendet utan ytterligare beredning enligt de nya bestämmelserna i 4 kap. 20 §. Detsamma gäller när en tjänsteförslagsnämnd har lämnat förslag i ett anställningsärende till rektor före den 1 januari 1999 och rektor inte har beslutat i anställningsärendet före den 1 januari 1999.

7. Om ett förfarande som rör anställning som adjungerad professor har påbörjats men inte avslutats före den 1 januari 1999, skall äldre bestämmelser i 4 kap. 18 § andra stycket tredje meningen tillämpas i stället för de nya bestämmelserna i 4 kap. 26 och 27 §§.

8. Om ett förfarande som rör anställning som forskarassistent har påbörjats men inte avslutats före den 1 januari 1999, skall äldre bestämmelser i 4 kap. 18 § tredje stycket tillämpas.

9. De nya bestämmelserna i 4 kap. 12 och 23 §§ skall gälla beträffande anställningsförfarande som påbörjas den 1 januari 1999 eller senare.

10. Om en person har förordnats på en tjänst med stöd av de äldre bestämmelserna i 4 kap. 21 § 1-7, 9 eller 10, skall äldre bestämmelser tillämpas också vid förnyelse eller förlängning av förordnandet som sker den 1 januari 1999 eller senare. Förordning (2002:761).

11. I fråga om den som innehaft en tjänst som forskarassistent före den 1 januari 1999 skall den äldre bestämmelsen i 4 kap. 13 § andra stycket tillämpas i stället för den nya bestämmelsen i 4 kap. 10 § andra stycket.

12. Den nya bestämmelsen i 10 kap. 1 § första stycket 4 skall tillämpas på förseelse som inträffar den 1 januari 1999 eller senare.

13. De nya bestämmelserna i 10 kap. 4 och 7 §§ skall tillämpas fr.o.m. första gången den 1 januari 1999 eller senare då den lagfarna ledamoten och ersättaren skall utses.

14. Har ett beslut som avses i 12 kap. 2 § första stycket 4 meddelats före den 1 november 1998, gäller äldre bestämmelser i fråga om rätten att överklaga. Förordning (1998:1272).

1998:1271

1. Denna förordning träder i kraft den 1 november 1998.

2. Har ett beslut som avses i 13 kap. 2 § första stycket 2 meddelats före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser i fråga om rätten att överklaga.

1999:30

1. Denna förordning träder i kraft den 1 maj 1999.

2. Den som har påbörjat en utbildning till maskintekniker, sjöingenjör, sjökaptan eller styrman före den 1 augusti 1998 har rätt att få examen enligt äldre bestämmelser t.o.m. den 31 januari 2002.

1999:1037

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2000.

2. Om ett förfarande som gäller anställning som forskarassistent har påbörjats men inte avslutats före den 1 januari 2000, skall äldre bestämmelser i 4 kap. 10 § första stycket tillämpas.

3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2000:651

1. Denna förordning träder i kraft, i fråga om bilaga 2 den 1 augusti 2000, och i övrigt den 1 september 2000.

2. Den som har påbörjat en utbildning till receptarie vid Uppsala universitet före den 1 februari 2001 har rätt att få examen enligt äldre bestämmelser t.o.m. den 1 februari 2005.

2001:23

1. Denna förordning träder i kraft, i fråga om punkterna 6, 30 och 38 i bilaga 2 samt punkt 2 i övergångsbestämmelserna till förordningen (1998:80) om ändring i högskoleförordningen den 1 mars 2001, och i övrigt den 1 juli 2001.

2. Den som har påbörjat en utbildning till barn- och ungdomspedagog, bildlärare, grundskollärare, hushållslärare, idrottslärare, musklärare eller slöjdlärare före den 1

juli 2001 har rätt att få examen enligt äldre bestämmelser till utgången av juni 2008.

3. Den som har påbörjat en utbildning till gymnasielärare före den 1 juli 2001 men efter den 31 oktober 1996 har rätt att få examen enligt äldre bestämmelser till utgången av juni 2008.

4. Den som före den 1 juli 2001 har påbörjat en utbildning huvudsakligen enligt den utbildningsplan för grundskollärodbildning som gällde den 30 juni 1993 (UHÅ 1988-05-31) men saknar praktisk-pedagogisk utbildning har rätt att få sådan utbildning enligt äldre bestämmelser till utgången av år 2003.

5. Den som har påbörjat en utbildning till specialpedagog före den 1 juli 2001 har rätt att få examen enligt äldre bestämmelser till utgången av juni 2003.

2001:211

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2001.
Förordning (2009:618).

2001:212

Denna förordning gäller till och med den 30 juni 2006.

I fråga om den som är anställd som biträdande lektor den 30 juni 2006 skall dock förordningen gälla även därefter.

2001:972

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2002. De nya bestämmelserna i 6 kap. 15 § andra och tredje styckena skall tillämpas på examensbevis som utfärdas den 1 januari 2003 eller senare.

2002:81

1. Denna förordning träder i kraft den 1 april 2002.
2. De nya bestämmelserna i 10 kap. 1 § första stycket 4 skall tillämpas på förseelse som inträffar den 1 april 2002 eller senare.
3. Har ett beslut som avses i 12 kap. 3 § meddelats före den 1 april 2002, gäller äldre bestämmelser i fråga om rätten att överklaga.

2002:761

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2003 i fråga om 8 kap. 3 b § och i övrigt den 1 januari 2003.
2. De nya bestämmelserna skall tillämpas första gången vid antagning till grundläggande högskoleutbildning höstterminen 2003 i fråga om 7 kap. 3, 4, 7, 9-11 och 16 c §§ och höstterminen 2004 i fråga om 7 kap. 13 §. Dessförinnan skall äldre bestämmelser tillämpas.

2003:343

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2003 i fråga om 1 kap. 9 §, 2 kap. 2 § och 10 kap. 1 § samt i övrigt den 1 november 2003.
2. Bestämmelsen i 7 kap. 18 § tillämpas första gången vid anmälan till högskoleprovet våren 2004.

2004:383

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2004. Äldre föreskrifter skall tillämpas på ett anställningsförfarande som avser en person som har varit anställd som forskare vid ett forskningsråd.

2005:401

Denna förordning träder i kraft i fråga om bilaga 2 den 1 juli 2005 och i fråga om bilaga 1 den 1 oktober 2005.

2005:1037

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2006 och tillämpas första gången vid antagning till grundläggande högskoleutbildning höstterminen 2006.

2006:1053

1. Denna förordning träder i kraft i fråga om 1 kap. 16 § den 1 september 2006 och i övrigt den 1 januari 2007. Förordningen, utom 1 kap. 16 §, skall tillämpas vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av juni 2007 och vid anställning av doktorand därefter samt, om annat inte framgår av 3 och 4, i fråga om utbildning som bedrivs efter utgången av juni 2007 eller examina som utfärdas därefter.

2. De äldre bestämmelserna skall tillämpas vid antagning till utbildning som börjar före den 1 juli 2007 och vid anställning av doktorand dessförinnan samt i fråga om utbildning som bedrivs före den 1 juli 2007 eller examina som utfärdas dessförinnan.

3. De äldre bestämmelserna skall tillämpas i fråga om kurser eller motsvarande del av utbildning på forskarnivå som börjar före den 1 juli 2007 och fortsätter därefter.

4. De äldre bestämmelserna skall tillämpas i fråga om examina som utfärdas efter utgången av juni 2007, om den utbildning som examensbeviset omfattar i sin helhet har slutförts dessförinnan.

5. Den som före den 1 juli 2007 har påbörjat en utbildning till en examen enligt de äldre bestämmelserna i bilaga 2 (examensordningen) och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2015.

6. En poäng som före den 1 juli 2007 har angetts för omfattningen av grundläggande högskoleutbildning eller forskarutbildning motsvaras av en och en halv högskolepoäng enligt de nya bestämmelserna.

7. Omfattningen av en examen som enligt 4 och 5 får avläggas efter utgången av juni 2007 enligt de äldre bestämmelserna i bilaga 2 (examensordningen), skall anges i poäng enligt de äldre bestämmelserna. I examensbeviset för en examen som avses i 5 skall också anges examens motsvarande omfattning i högskolepoäng enligt de nya bestämmelserna.

8. Uttrycket utbildning på forskarnivå i de nya bestämmelserna motsvarar vad som i de äldre bestämmelserna benämns forskarutbildning.

9. Om det för en examen på avancerad nivå som utfärdas enligt de nya bestämmelserna ställs krav på tidigare utbildning eller examen på grundnivå, skall även den som har motsvarande utbildning eller examen från grundläggande högskoleutbildning kunna uppfylla kraven för examen.

10. Om det för tillträde till utbildning på avancerad nivå eller forskarnivå ställs krav på tidigare utbildning på grundnivå eller avancerad nivå med viss omfattning eller på examen från sådan utbildning, skall även den som har en motsvarande utbildning eller examen från grundläggande högskoleutbildning vara behörig.

11. Den som före den 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning, skall även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015.

12. Den som har antagits till grundläggande högskoleutbildning och fått anstånd med att påbörja studierna till efter den 1 juli 2007 skall anses vara antagen till motsvarande utbildning enligt de nya bestämmelserna. Detta gäller dock inte om den som har antagits har valt att utnyttja sin rätt enligt 5.

13. Av punkten 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2006:173) om ändring i högskolelagen (1992:1434) följer att beslut om tillstånd att utfärda examina som regeringen eller Högskoleverket har fattat med stöd av äldre bestämmelser gäller fortfarande.

14. Vid tillämpning av 4 kap. 30 § 6 i de nya bestämmelserna jämställs undervisning inom grundläggande högskoleutbildning med undervisning inom utbildning på grundnivå eller avancerad nivå.

15. Även den som är antagen till grundläggande högskoleutbildning enligt de äldre bestämmelserna får anställas som amanuens enligt den nya bestämmelsen i 5 kap. 10 § andra stycket.

16. Bestämmelsen i 6 kap. 10 § första stycket om att det i examensbeviset skall anges på vilken nivå en examen avläggs skall inte tillämpas i fråga om examina som utfärdas enligt äldre bestämmelser.

17. De äldre bestämmelserna i 12 kap. 2 § gäller fortfarande i fråga om överklagande av beslut som har meddelats med tillämpning av äldre bestämmelser.

18. De nya bestämmelserna i 6 kap. 31 och 32 §§ om att det skall utses minst två handledare för varje doktorand och att minst en av dem skall ha genomgått utbildning av handledare eller bedömts ha motsvarande kompetens, skall tillämpas i fråga om doktorander som påbörjar sin utbildning efter utgången av juni 2007.

2006:1054

1. Denna förordning träder i kraft den 15 augusti 2007 i fråga om 7 kap. 9 a, 10 a och 18 a §§ och i övrigt den 1 januari 2010. Förordning (2007:666).

2. De nya bestämmelserna ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av maj 2010. Förordning (2009:1238).

3. Den som före den 1 januari 2010 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till grundläggande högskoleutbildning eller utbildning som påbörjas på grundnivå, ska även därefter anses ha grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå. För den som före den 1 juli 2008 anses ha sådan grundläggande behörighet som avses i 7 kap. 7 § i dess lydelse före den 1 januari 2008 gäller detta dock längst till och med den 31 december 2011.

Förordning (2008:229).

4. För sökande som före den 1 januari 2010 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till grundläggande högskoleutbildning eller utbildning som påbörjas på grundnivå ska motsvarande äldre bestämmelser tillämpas i stället för de nya punkterna 4-7 och 9 i bilaga 3. Betyg i kurser enligt de ämnesplaner som gäller i gymnasieskolan från och med den 1 juli 2011 och i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå från och med den 1 juli 2012 ska dock inte räknas med i det

sammanlagda betygsvärdet eller betygspoängen i de fall betygen inte

- ingår i slutbetyget eller en motsvarighet till slutbetyget från äldre utbildning i gymnasieskolan eller äldre statlig eller kommunal vuxenutbildning, eller
- utgör särskild behörighet till den sökta utbildningen.

Förordning (2012:529).

5. De nya bestämmelserna i punkterna 3 och 8 i bilaga 3 ska tillämpas på betyg som återopas av den som har påbörjat gymnasial utbildning enligt de kursplaner som infördes i gymnasieskolan hösten 2000 eller senare och i gymnasial vuxenutbildning den 1 juli 2001 eller senare.

Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om hur äldre betyg får tillgodoräknas som meritpoäng eller meritvärderas på annat sätt. Förordning (2014:1012).

2007:129

1. Denna förordning träder i kraft den 1 maj 2007. Förordningen skall, om inte något annat framgår av 3 eller 4, tillämpas i fråga om lärarexamina som utfärdas efter utgången av juni 2007.

2. De äldre bestämmelserna skall tillämpas i fråga om lärarexamina som utfärdas före den 1 juli 2007.

3. De äldre bestämmelserna skall också tillämpas i fråga om lärarexamina som utfärdas efter utgången av juni 2007, om den utbildning som examensbeviset omfattar i sin helhet har slutförts dessförinnan.

4. Den som före den 1 juli 2007 har påbörjat en utbildning till en lärarexamen enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en lärarexamen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2023. Förordning (2016:958).

5. Omfattningen av en lärarexamen som enligt 3 och 4 får avläggas efter utgången av juni 2007 enligt de äldre bestämmelserna, skall anges i poäng enligt de äldre bestämmelserna. I examensbeviset för en lärarexamen som avses i 4 skall också anges examens motsvarande omfattning i högskolepoäng enligt vad som anges i punkten 6 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen (2006:1053) om ändring i högskoleförordningen (1993:100).

2007:644

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2008 och skall tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 30 juni 2008.

2. De äldre bestämmelserna skall tillämpas vid antagning till utbildning som börjar före den 1 juli 2008.

3. Den som före den 1 juli 2008 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till utbildning som påbörjas på grundnivå, skall även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning som påbörjas på grundnivå, dock längst till och med den 31 december 2011.

2009:933

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2010.

2. En högskola, som inte är universitet, som vid utgången av 2009 får utfärda examina på forskarnivå inom ett vetenskapsområde, får även därefter utfärda sådana examina

inom ett område som motsvarar vetenskapsområdet, dock längst till och med utgången av 2010.

3. En högskola som enligt 2 får utfärda examina på forskarnivå, ska senast vid utgången av 2010 till Högskoleverket anmäla de områden inom vilka högskolan bedriver utbildning på forskarnivå som uppfyller kraven i 1 kap. 13 § högskolelagen (1992:1434) samt 6 kap. 5 c § i de nya bestämmelserna. Efter en sådan anmälan får Högskoleverket lämna tillstånd till högskolan att utfärda examina på forskarnivå inom dessa områden.

4. Tillstånd att utfärda masterexamen inom ett vetenskapsområde som har meddelats enligt äldre bestämmelser gäller fortfarande.

2009:1068

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2010.

Bestämmelserna i 6 kap. 8 och 10-11 f §§ samt 7 kap. 33 § tillämpas i fråga om utbildning som börjar efter utgången av juni 2010.

2009:1222

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2010.

2. Den som före den 1 januari 2010 har påbörjat en utbildning vid Växjö universitet eller Högskolan i Kalmar och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, ska anses vara student vid Linnéuniversitetet utan ny antagning och har rätt att slutföra utbildningen där.

2010:541

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2011.

Förordning (2010:542).

2. Den som före den 1 juli 2011 har påbörjat en utbildning till lärarexamen eller speciallärarexamen enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en lärarexamen eller speciallärarexamen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2018 när det gäller speciallärarexamen eller till och med utgången av juni 2023 när det gäller lärarexamen.

Förordning (2016:958).

2010:544

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2011 i fråga om 6 kap. 5 § och bilaga 4 och i övrigt den 1 juli 2010.

2010:700

1. Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2010 och tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 31 december 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller vid antagning till utbildning som börjar före den 1 januari 2011.

2010:1064

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2011.

2. De äldre bestämmelserna i 4 kap. 30 § 1-5, 8 och 9, med undantag för bestämmelserna om förnyelse av en tidsbegränsad anställning, ska tillämpas i fråga om den som före den 1 januari 2011 har anställts för en begränsad tid enligt bestämmelserna. Sådan tillämpning ska ske så länge anställningen pågår. Vid handläggning av ärenden om övergång av en tidsbegränsad anställning i en anställning tills vidare enligt de äldre bestämmelserna i 4 kap. 30 § 5 ska även de äldre bestämmelserna i 4 kap. 7, 8, 9 och 28 §§ tillämpas.

3. De äldre bestämmelserna i 4 kap. 8 a § och 4 kap. 30 § 6 om tidsbegränsad anställning som biträdande lektor får tillämpas till utgången av september 2011.

4. I fråga om den som före den 1 oktober 2011 har anställts som biträdande lektor ska de äldre bestämmelserna i 4 kap. 30 § 6 tillämpas så länge anställningen pågår. Sådan anställning får förnyas enligt äldre bestämmelser.

5. De äldre bestämmelserna i 4 kap. 10 § och 4 kap. 30 § 7 om tidsbegränsad anställning som forskarassistent får tillämpas till utgången av september 2011.

6. I fråga om den som före den 1 oktober 2011 har anställts som forskarassistent ska de äldre bestämmelserna i 4 kap. 30 § 7 tillämpas så länge anställningen pågår. Sådan anställning får förnyas enligt äldre bestämmelser.

7. De äldre bestämmelserna i 4 kap. 5-8 a, 11-13 a, 20-23 och 24 a-28 §§ ska tillämpas i fråga om ärenden om befordran som har inkommit till högskolan men som inte har avslutats före den 1 januari 2011. Vid tillämpning av de äldre bestämmelserna ska de uppgifter som en fakultetsnämnd eller ett motsvarande organ ansvarar för i stället handhas av de personer eller den grupp av personer som högskolan beslutar.

8. Om ett förfarande om anställning av lärare, i andra fall än som avses i 7, har påbörjats men inte avslutats före den 1 januari 2011, ska de äldre bestämmelserna i 4 kap. 2, 5-10, 15, 20-22, 24, 24 a och 26-30 §§ tillämpas i anställningsärendet. Vid tillämpning av de äldre bestämmelserna ska de uppgifter som en fakultetsnämnd eller ett motsvarande organ ansvarar för i stället handhas av de personer eller den grupp av personer som högskolan beslutar.

9. I fråga om den som enligt 8 har anställts efter den 1 januari 2011 med stöd av de äldre bestämmelserna i 4 kap. 30 § 1-5, 8 och 9 ska dessa äldre bestämmelser tillämpas så länge anställningen pågår. De äldre bestämmelserna i 4 kap. 30 § 1, 2, 5, 8 och 9 om förnyelse av en tidsbegränsad anställning och övergång av en tidsbegränsad anställning i en anställning tills vidare ska dock inte tillämpas.

10. Vid beräkning av anställningstid som lärare inom konstnärlig verksamhet enligt 4 kap. 10 § i de nya bestämmelserna ska även anställningstid som lärare inom konstnärlig verksamhet enligt de äldre bestämmelserna i 4 kap. 30 § 1 beaktas.

11. Vid beräkning av anställningstid som adjungerad professor enligt 4 kap. 11 § i de nya bestämmelserna ska även anställningstid som adjungerad professor enligt de äldre bestämmelserna i 4 kap. 30 § 2 beaktas.

12. Vid beräkning av anställningstid som gästprofessor enligt 4 kap. 12 § i de nya bestämmelserna ska även anställningstid som gästprofessor enligt de äldre bestämmelserna i 4 kap. 30 § 9 beaktas.

13. De äldre bestämmelserna i 12 kap. 2 § gäller fortfarande i fråga om beslut som har meddelats med tillämpning av äldre bestämmelser.

2010:2020

1. Denna förordning träder i kraft den 15 januari 2011 i fråga om bilaga 3 till högskoleförordningen och punkt 5 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen (2006:1054) om ändring i högskoleförordningen och i övrigt den 1 januari

2013.

2. De nya bestämmelserna i bilaga 3 till högskoleförordningen och punkt 5 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen (2006:1054) om ändring i högskoleförordningen ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 31 maj 2011. I övrigt ska de nya bestämmelserna tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 31 maj 2013.

3. De äldre bestämmelserna om grundläggande behörighet ska fortsätta att gälla för den som senast den 1 juli 2015 har fått slutbetyg från ett fullständigt nationellt eller specialutformat program i gymnasieskolan eller som senast den 1 juli 2021 har fått slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning.

Förordning (2020:248).

4. Utöver vad som anges i 3 gäller att den som före den 1 januari 2013 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till grundläggande högskoleutbildning eller utbildning som påbörjas på grundnivå, även därefter ska anses ha grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå. För den som före den 1 juli 2008 anses ha sådan grundläggande behörighet som avses i 7 kap. 7 § i dess lydelse före den 1 januari 2008 gäller detta dock längst till och med den 31 december 2011.

2011:687

Denna förordning träder i kraft den 23 juni 2011 i fråga om punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen (2007:129) om ändring i högskoleförordningen (1993:100) och i övrigt den 1 juli 2011.

2011:946

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2012 och ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av maj 2012.

2011:1020

1. Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2012.

Förordning (2012:519).

2. De nya bestämmelserna ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 31 december 2012. Förordning (2012:519).

3. För den som har fått slutbetyg från ett fullständigt nationellt eller specialutformat program i gymnasieskolan eller från gymnasial vuxenutbildning gäller de äldre bestämmelserna i bilaga 3, dock inte punkt 8 andra stycket om att högst en meritpoäng får avse områdeskurser enligt j och k och inte heller det som anges i samma punkt tredje stycket j och k.

Vid tillämpning av första stycket likställs, i fråga om meritpoäng, kurs med lägst betyget godkänt i ämnet svenskt teckenspråk för hörande med kurs i ämnet moderna språk.

Ett betyg i en kurs enligt de ämnesplaner som gäller i gymnasieskolan från och med den 1 juli 2011 och i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå från och med den 1 juli 2012 ska trots första stycket ges ett siffervärde enligt punkt 4 i bilaga 3 i dess nya lydelse. Förordning (2019:276).

4. /Upphör att gälla U:2022-01-01 genom förordning (2018:1503)./ Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om vilka områdeskurser enligt de äldre

bestämmelserna i 7 kap. 18 § tredje stycket 4 som för varje områdesbehörighet enligt de äldre bestämmelserna ska vara meritkurser.
Förordning (2012:712).

2012:188

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2012 och tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 31 december 2012.

2012:584

1. Denna förordning träder i kraft den 15 oktober 2012.
2. De nya bestämmelserna ska tillämpas första gången när ledamöter i en högskolas styrelse ska utses för tiden från och med den 1 maj 2013.
3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande när ledamöter i en högskolas styrelse ska utses för tiden till och med utgången av april 2013.

2013:32

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2013 i fråga om bilaga 1 och i övrigt den 1 mars 2013. För försäkringar som har tecknats före den 1 mars 2013 gäller äldre bestämmelser under respektive försäkrings giltighetstid.

2013:525

1. Denna förordning träder i kraft den 23 juli 2013.
2. En försäkring enligt 1 kap. 11 c § ska tecknas så att den gäller från och med den 1 januari 2014.
3. Bestämmelsen i 5 kap. 4 § i sin nya lydelse tillämpas i fråga om utbildning på forskarnivå som påbörjas efter den 31 december 2013.

2013:1008

1. Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2014.
2. Bestämmelserna i 7 kap. 18 § och bilaga 3 samt punkt 3 i övergångsbestämmelserna till förordningen (2011:1020) om ändring i högskoleförordningen (1993:100) i deras nya lydelse ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 15 augusti 2014.

2013:1118

1. Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2014.
2. De äldre bestämmelserna ska tillämpas i fråga om förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- eller ämnesläraryrkesexamen som utfärdas efter den 31 januari 2013, om den utbildning som examensbeviset omfattar i sin helhet har slutförts dessförinnan och studenten begär att få en sådan examen enligt de äldre bestämmelserna. Detta gäller till och med utgången av juni 2021.
3. Den som före den 1 februari 2014 har påbörjat en utbildning till förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- eller ämnesläraryrkesexamen enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2021.

2014:3

1. Denna förordning träder i kraft den 15 februari 2014.
2. Förordningen ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 31 december 2013.
3. Den som före den 1 januari 2014 har påbörjat en utbildning till sjukgymnast enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av 2017.

2014:37

1. Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2014.
2. De nya bestämmelserna ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 15 augusti 2014.

2014:371

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2014.
2. De nya bestämmelserna ska tillämpas i fråga om helt eller delvis verksamhetsförlagda kurser inom sådana utbildningar till förskolläraryrket, grundläraryrket, ämnesläraryrket eller yrkesläraryrket som börjar efter utgången av december 2014. Förordning (2014:1096).

2016:154

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2016.
2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som bedrivs och folkhögskolläraryrket som utfärdas efter utgången av december 2016.
3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som bedrivs och folkhögskolläraryrket som utfärdas före den 1 januari 2017.
4. Den som före den 1 januari 2017 har påbörjat en utbildning till en folkhögskolläraryrket enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av december 2020.

2016:745

1. Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2016.
2. Äldre föreskrifter i 2 kap. 7 b § gäller fortfarande i fråga om de nomineringsgrupper som har utsetts före ikraftträdandet och när personer därefter utses för att fylla en vakans i en sådan nomineringsgrupp. Föreskrifterna gäller dock längst till dess att två nomineringspersoner enligt de nya bestämmelserna har utsetts för högskolan och fått i uppdrag att lämna förslag till ledamöter i styrelsen som ska utses av regeringen.

2016:846

1. Denna förordning träder i kraft den 2 augusti 2016.
2. De nya bestämmelserna i 21 § tillämpas första gången på deltagande i högskoleprov som sker efter ikraftträdandet.

2017:284

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2017.

2. För doktorander med utbildningsbidrag som lämnas senast den 30 juni 2022 gäller 5 kap. 4 § och 8-12 §§ i den äldre lydelsen.

2017:844

1. Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2017.
2. De nya bestämmelserna i 4 kap. 4 a och 12 c §§ och bestämmelserna i 4 kap. 12 a och 13 §§ och 12 kap. 2 § i den nya lydelsen får tillämpas för anställningsförfaranden som påbörjas efter ikraftträdandet och ska tillämpas i anställningsförfaranden som påbörjas efter den 1 april 2018.
3. Om de nya bestämmelserna i 4 kap. 4 a och 12 c §§ och bestämmelserna i 4 kap. 12 a och 13 §§ och 12 kap. 2 § i den nya lydelsen inte tillämpas för ett anställningsförfarande som påbörjas före den 1 april 2018, ska de äldre bestämmelserna i 4 kap. 12 a § tillämpas för anställningen.
4. De äldre bestämmelserna i 4 kap. 12 a § gäller fortfarande för en anställning som lärare för meritering, om läraren har anställts före den 1 oktober 2017.

2017:893

1. Denna förordning träder i kraft den 2 juli 2018.
2. Den som före den 2 juli 2018 har påbörjat en utbildning till ämneslärare enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till en tidpunkt efter ikraftträdandet med att påbörja utbildningen har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av december 2024.

2017:947

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2018 i fråga om 1 kap. 11 c § och i övrigt den 1 juli 2018.
2. De nya bestämmelserna i 5 kap. 4 och 4 a §§ tillämpas i fråga om utbildning på forskarnivå som avses leda till doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen som påbörjas efter den 1 juli 2018.

2017:1111

1. Denna förordning träder i kraft den 3 juli 2018.
2. Bestämmelserna i den äldre lydelsen ska tillämpas i fråga om speciallärarexamen och specialpedagogexamen som utfärdas före den 3 juli 2018, om den utbildning som examensbeviset omfattar har slutförts i sin helhet dessförinnan. Detta gäller till och med utgången av juni 2025.
3. Den som före den 3 juli 2018 har påbörjat en utbildning för att få en speciallärarexamen eller specialpedagogexamen enligt bestämmelserna i den äldre lydelsen, och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en speciallärarexamen eller specialpedagogexamen enligt bestämmelserna i den äldre lydelsen, dock längst till och med utgången av juni 2025.

2018:1131

1. Denna förordning träder i kraft den 1 september 2018.
2. Förordningen tillämpas första gången när ledamöter i en högskolas styrelse ska utses för tiden från och med den 1 maj 2020.

2018:1135

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2019.
2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som bedrivs och tandhygienistexamina som utfärdas efter utgången av juni 2019.
3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som bedrivs och för tandhygienistexamina som utfärdas före den 1 juli 2019.
4. Den som före den 1 juli 2019 har påbörjat en utbildning till en tandhygienistexamen enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till sådan utbildning men fått anstånd med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en tandhygienistexamen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2023.

2018:1503

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2019 i fråga om 7 kap. 8-11 §§ och i övrigt den 1 januari 2022.
2. När Universitets- och högskolerådet eller en högskola med stöd av den nya 7 kap. 9 § eller 7 kap. 9 a-11 §§ i den nya lydelsen meddelar föreskrifter ska de föreskriva att bestämmelserna ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av maj 2022.
3. Bestämmelserna i de nya 7 kap. 5 a, 5 b, 12 a, 15 a och 21 a §§ och bestämmelserna i 7 kap. 5, 6, 8, 12, 14, 15, 18, 19, 21, 23, 24, 26 och 28 §§ i den nya lydelsen ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av maj 2022.
4. Bestämmelserna i 7 kap. 21 § i den nya lydelsen ska tillämpas första gången vid prov som genomförs våren 2022.
5. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om antagning till utbildning som börjar före den 1 juni 2022.

2019:161

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2019.
2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som bedrivs och läkarexamina som utfärdas efter utgången av juni 2021.
3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som bedrivs och för läkarexamina som utfärdas före den 1 juli 2021.
4. Den som före den 1 juli 2021 har påbörjat en utbildning till en läkarexamen enligt de äldre bestämmelserna har rätt att slutföra sin utbildning för att få en läkarexamen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av december 2029.
5. Den som före den 1 juli 2021 har antagits till en utbildning till en läkarexamen enligt de äldre bestämmelserna men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, ska anses ha antagits till en utbildning till en läkarexamen enligt de nya bestämmelserna.

2019:276

1. Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2019.
2. Förordningen tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av maj 2022.
3. Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om kompensation för att de som avses i punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen (2011:1020) om ändring i högskoleförordningen (1993:100) inte kan få meritpoäng för områdeskurser från och med antagning till utbildning som börjar efter

utgången av maj 2022. När Universitets- och högskolerådet meddelar sådana föreskrifter ska myndigheten föreskriva att bestämmelserna ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av maj 2022.

2020:766

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.
2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som bedrivs och förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- och ämnesläraryrkesexamina som utfärdas efter utgången av juni 2021.
3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som bedrivs och förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- och ämnesläraryrkesexamina som utfärdas före den 1 juli 2021.
4. Äldre bestämmelser gäller fortfarande förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- och ämnesläraryrkesexamina som utfärdas efter utgången av juni 2021, om den utbildning som examensbeviset omfattar har slutförts i sin helhet dess- förinnan.
5. Den som före den 1 juli 2021 har påbörjat en utbildning till en förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- eller ämnesläraryrkesexamen enligt de äldre bestämmelserna har rätt att slutföra sin utbildning för att få en sådan examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2025 när det gäller yrkesläraryrkesexamen och längst till och med utgången av juni 2029 när det gäller förskolläraryrkes-, grundläraryrkes- och ämnesläraryrkesexamen.
6. Den som före den 1 juli 2021 har antagits till en utbildning till en förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- eller ämnesläraryrkesexamen enligt de äldre bestämmelserna men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, ska anses ha antagits till en utbildning till en sådan examen enligt de nya bestämmelserna.

2020:768

1. Denna förordning träder i kraft den 11 september 2020.
2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om prov som ska genomföras under det andra kalenderhalvåret 2020.

2020:881

1. Denna förordning träder i kraft den 30 november 2020.
2. Förordningen tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 1 augusti 2021.

Bilaga 1

FÖRTECKNING ÖVER UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR SOM STATEN ÄR HUVUDMAN FÖR SAMT DERAS BENÄMNING

I denna bilaga anges enligt 1 kap. 1 § de universitet och högskolor som staten är huvudman för samt deras benämning.

Uppsala universitet

Lunds universitet

Göteborgs universitet

Stockholms universitet

Umeå universitet

Linköpings universitet

Karolinska institutet (universitet)

Kungl. Tekniska högskolan (universitet)

Luleå tekniska universitet

Karlstads universitet

Linnéuniversitetet

Örebro universitet

Mittuniversitetet

Malmö universitet

Sveriges lantbruksuniversitet

Blekinge tekniska högskola

Försvvarshögskolan

Gymnastik- och idrottshögskolan

Högskolan i Borås

Högskolan Dalarna

Högskolan i Gävle

Högskolan i Halmstad

Högskolan Kristianstad

Högskolan i Skövde

Högskolan Väst

Konstfack

Kungl. Konsthögskolan

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Mälardalens högskola

Stockholms konstnärliga högskola

Södertörns högskola Förordning (2016:939).

Bilaga 2

EXAMENSORDNING

1. Innehåll

I denna bilaga anges det enligt vad som sägs i 6 kap. 4 och 5 §§,

1. vilka examina som får avläggas på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå, och
2. vilka krav som ska uppfyllas för respektive examen (examensbeskrivning).

I förordningen (1993:221) för Sveriges lantbruksuniversitet och förordningen (2007:1164) för Försvarshögskolan finns det bestämmelser om de examina som får utfärdas vid Lantbruksuniversitetet respektive Försvarshögskolan.

2. Gemensamma bestämmelser

Examensbenämning

En examensbenämning består av examen enligt vad som anges i denna examensordning och i förekommande fall ett för- eller efterled eller båda, som anger examens inriktning. Högskolan bestämmer vilka för- eller efterled som skall användas. För vissa examina skall, enligt vad som framgår av examensbeskrivningarna, högskolan bestämma en inriktning.

Översättning

En översättning av examensbenämningen ska återspegla examens omfattning och i förekommande fall inriktning samt på vilken nivå examen avläggs.

Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om översättningen av examen till engelska. Högskolan beslutar om översättningen av examen i examensbeviset till andra språk än engelska efter samråd med Universitets- och högskolerådet i fråga om den rättsliga status som en översättning av examen kan ha i andra länder.

Högskolan beslutar om översättning av de för- och efterled som högskolan använder. Högskolan ska till Universitets- och högskolerådet anmäla de för- och efterled på svenska som högskolan bestämt ska användas till varje examen samt översättningen av dem till engelska.

Högskolan får också till Universitets- och högskolerådet anmäla översättningen av examensbenämningar till andra språk än engelska.

3. Förteckning över examina

Examina på grundnivå

Generella examina

Högskoleexamen

Kandidatexamen

Konstnärliga examina

Konstnärlig högskoleexamen

Konstnärlig kandidatexamen

Yrkesexamina

Arbetsterapeutexamen

Audionomexamen

Biomedicinsk analytikerexamen

Brandingenjörexamen

Dietistexamen

Folkhögskollärarexamen

Fysioterapeutexamen

Förskollärarexamen

Högskoleingenjörsexamen

Optikerexamen

Ortopedingenjörsexamen

Receptarieexamen

Röntgensjuksköterskeexamen

Sjuksköterskeexamen

Sjöingenjörsexamen

Sjökaptensexamen

Socionomexamen

Studie- och yrkesvägledarexamen

Tandhygienistexamen

Tandteknikerexamen

Yrkeslärarexamen

Examina på avancerad nivå

Generella examina

Magisterexamen

Masterexamen

Konstnärliga examina

Konstnärlig magisterexamen

Konstnärlig masterexamen

Yrkesexamina

Apotekarexamen

Arkitektexamen

Barnmorskeexamen

Civilekonomexamen

Juristexamen

Civilingenjörsexamen

Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Juristexamen

Logopedexamen

Läkarexamen

Psykologexamen

Psykoterapeutexamen

Sjukhusfysikerexamen

Specialistsjuksköterskeexamen

Speciallärarexamen

Specialpedagogexamen

Tandläkarexamen

Examina på grundnivå eller avancerad nivå

Grundlärarexamen

Ämneslärarexamen

Examina på forskarnivå

Generella examina

Licentiatexamen

Doktorsexamen

Konstnärliga examina

Konstnärlig licentiatexamen

Konstnärlig doktorsexamen

4. Examensbeskrivningar

EXAMINA PÅ GRUNDNIVÅ

GENERELLA EXAMINA

Högskoleexamen

Omfattning

Högskoleexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer.

Mål

Kunskap och förståelse

För högskoleexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen, inbegripet kännedom om områdets vetenskapliga grund och kunskap om några tillämpliga metoder inom området.

Färdighet och förmåga

För högskoleexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla och kritiskt tolka relevant information för att formulera svar på väldefinierade frågeställningar inom huvudområdet för utbildningen,
- visa förmåga att redogöra för och diskutera sitt kunnande med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta med vissa uppgifter inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För högskoleexamen skall studenten

- visa kunskap om och ha förutsättningar för att hantera etiska frågeställningar inom huvudområdet för utbildningen.

Självständigt arbete (examensarbete)

För högskoleexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För högskoleexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Kandidatexamen

Omfattning

Kandidatexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen.

Mål

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För kandidatexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

KONSTNÄRLIGA EXAMINA

Konstnärlig högskoleexamen

Omfattning

Konstnärlig högskoleexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer.

Mål

Kunskap och förståelse

För konstnärlig högskoleexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för

utbildningen, inbegripet kännedom om områdets praktiska och teoretiska grund, samt kunskap om och erfarenhet av metod och processer inom området.

Färdighet och förmåga

För konstnärlig högskoleexamen skall studenten

- visa förmåga att beskriva, analysera och tolka form, teknik och innehåll inom huvudområdet för utbildningen,
- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen skapa, förverkliga och uttrycka egna konstnärliga idéer och genomföra konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att redogöra för och diskutera sitt kunnande med olika grupper, och
- visa sådan färdighet och kunskap som fordras för att självständigt verka i arbetslivet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig högskoleexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen reflektera över konstnärliga, samhälleliga och etiska aspekter.

Självständigt arbete (examensarbete)

För konstnärlig högskoleexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För konstnärlig högskoleexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Konstnärlig kandidatexamen

Omfattning

Konstnärlig kandidatexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer.

Mål

Kunskap och förståelse

För konstnärlig kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets praktiska och teoretiska grund, kunskap om och erfarenhet av metod och processer samt fördjupning inom området.

Färdighet och förmåga

För konstnärlig kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att beskriva, analysera och tolka form, teknik och innehåll samt kritiskt reflektera över sitt eget och andras konstnärliga förhållningssätt inom huvudområdet för utbildningen,
- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen självständigt skapa, förverkliga och uttrycka egna idéer, identifiera, formulera och lösa konstnärliga och gestaltningmässiga problem samt genomföra konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt eller på annat sätt redogöra för och diskutera sin verksamhet och konstnärliga frågeställningar med olika grupper, och
- visa sådan färdighet och kunskap som fordras för att självständigt verka i arbetslivet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta konstnärliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa förståelse av konstens roll i samhället, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För konstnärlig kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För konstnärlig kandidatexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

YRKESEXAMINA

Arbetsterapeutexamen

Omfattning

Arbetsterapeutexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För arbetsterapeutexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som arbetsterapeut.

Kunskap och förståelse

För arbetsterapeutexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar individers och grupperns hälsa, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För arbetsterapeutexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med individen genomföra arbetsterapeutiska åtgärder som förebygger, förbättrar och kompenserar nedsatt aktivitetsförmåga,
- visa förmåga att identifiera och genomföra miljöinriktade åtgärder både på individ-, grupp- och samhällsnivå,
- visa förmåga att initiera och medverka i hälsofrämjande arbete,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och grupperns behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För arbetsterapeutexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter eller patienter, deras närstående och andra grupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För arbetsterapeutexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För arbetsterapeutexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Audionomexamen

Omfattning

Audionomexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För audionomexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som audionom.

Kunskap och förståelse

För audionomexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om hörseln och dess betydelse för individen samt om faktorer som påverkar hörselhälsan, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För audionomexamen skall studenten

- visa förmåga att genomföra hörselutredningar samt självständigt bedöma och i samverkan med patienten planera, genomföra och utvärdera habiliterande och rehabiliterande åtgärder,
- visa förmåga att identifiera, initiera och delta i hörselfrämjande hälsovård och förebyggande åtgärder i avsikt att förhindra uppkomst av hörselskador,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individens och grupperns behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För audionomexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter, med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter, deras

närstående och andra grupper, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För audionomexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För audionomexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Biomedicinsk analytikerexamen

Omfattning

Biomedicinsk analytikerexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För biomedicinsk analytikerexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som biomedicinsk analytiker.

Kunskap och förståelse

För biomedicinsk analytikerexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om relevanta metoder inom området, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För biomedicinsk analytikerexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt planera och genomföra analyser och undersökningar och i samband med dessa samverka med patienten och närstående,
- visa förmåga att utveckla, använda och kvalitetssäkra biomedicinska laboratorie- och undersökningsmetoder,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och gruppers behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper,
- visa förmåga att samla, bearbeta och kritiskt tolka analys- och undersökningsresultat, uppmärksamma och hantera avvikelser samt muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera resultaten med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,

- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För biomedicinsk analytikerexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För biomedicinsk analytikerexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För biomedicinsk analytikerexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Brandingenjörsexamen

Omfattning

Brandingenjörsexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 210 högskolepoäng.

Mål

För brandingenjörsexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som brandingenjör.

Kunskap och förståelse

För brandingenjörsexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och dess beprövade erfarenhet samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad kunskap inom det brandtekniska området och relevant kunskap i matematik och naturvetenskap.

Färdighet och förmåga

För brandingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och kritiskt utnyttja och utveckla metoder och tekniker avseende byggnadstekniskt brandskydd, samhällsplanering, risk- och krishantering samt räddningstjänst,
- visa förmåga att förebygga olyckor och skador och att upprätta underlag för effektiva insatser inom räddningstjänst,
- visa förmåga att självständigt och kreativt identifiera, formulera och hantera komplexa frågeställningar samt analysera och utvärdera olika tekniska lösningar,
- visa förmåga att planera och med adekvata metoder genomföra uppgifter inom givna ramar,
- visa förmåga att kritiskt och systematiskt använda kunskap samt att modellera, simulera, förutsäga och utvärdera skeenden med utgångspunkt i relevant information,
- visa förmåga att utforma och hantera processer och system med hänsyn till människors förutsättningar och behov och samhällets mål för hållbar utveckling,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan i grupper med olika sammansättning, och
- visa förmåga att muntligt och skriftligt i dialog med olika grupper klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För brandingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt i brandteknikens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för dess nyttjande, inbegripet sociala och ekonomiska aspekter samt miljöaspekter, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För brandingenjörsexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För brandingenjörsexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Dietistexamen

Omfattning

Dietistexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För dietistexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som dietist.

Kunskap och förståelse

För dietistexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För dietistexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten undersöka och bedöma näringsintag, näringstillstånd och näringsbehov,
- visa förmåga att planera och hantera nutritionsbehov för olika grupper i samhället samt förmåga att utbilda och informera om kost och hälsa,
- visa förmåga att förebygga, utreda, bedöma, behandla och utvärdera kost- och nutritionsrelaterade problem, symptom och sjukdomar,
- visa förmåga att initiera och använda nya metoder inom området,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och gruppers behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera vidtagna åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,

- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För dietistexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För dietistexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För dietistexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Folkhögskolläraryxamen

Omfattning

Folkhögskolläraryxamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng.

Mål

För folkhögskolläraryxamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som lärare i folkhögskolan eller som ledare i annat folkbildningsarbete.

Kunskap och förståelse

För folkhögskolläraryxamen ska studenten

- visa kunskap om forskning om folkbildning och om dess betydelse för

yrkesutövningen,

- visa kunskap om statens mål för folkbildningen, inbegripet relevanta styrdokument,
- visa kunskap om utbildningsformen folkhögskola och om folkhögskolans organisation, historia och roll i samhället,
- visa kunskap om vuxnas lärande och om olika pedagogisk-didaktiska perspektiv,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och pedagogiskt ledarskap,
- visa kunskap om inkludering och förståelse för den variation som förekommer när det gäller deltagares förutsättningar, förmågor och erfarenheter, och
- visa kunskap om bedömning av deltagares lärande och utveckling.

Färdighet och förmåga

För folkhögskolläraryxamen ska studenten

- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och reflektera över processer som stöder deltagarnas bildning och lärande,
- visa förmåga att uppmuntra till självständiga studier och samarbete och stödja deltagares planering av sina studier,
- visa förmåga att använda praktiskt-estetiska uttrycksmedel, och
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten samt att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För folkhögskolläraryxamen ska studenten

- visa förmåga att beakta frågor om demokrati och andra värdegrundsfrågor som jämställdhet och jämlikhet, mångfald och mänskliga rättigheter inom yrkesområdet, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För folkhögskolläraryxamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Övrigt

För folkhögskolläraryxamen ska studenten ha fullgjort handledd praktik.

För folkhögskolläraryxamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensordning.

Fysioterapeutexamen

Omfattning

Fysioterapeutexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För fysioterapeutexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som fysioterapeut.

Kunskap och förståelse

För fysioterapeutexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar individers och grupper hälsa,
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För fysioterapeutexamen ska studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med individen genomföra fysioterapeutiska åtgärder samt förmåga att initiera och medverka i hälsofrämjande, behandlande, habiliterande och rehabiliterande arbete på individ-, grupp- eller samhällsnivå,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och grupper behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra vägledande uppgifter,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För fysioterapeutexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter eller patienter, deras närstående och andra grupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För fysioterapeutexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För fysioterapeutexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Förskollärarexamen

Omfattning

Förskollärarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 210 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: studier inom det förskolepedagogiska området om 120 högskolepoäng, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt förskolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- uppföljning och analys av lärande och utveckling, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För förskollärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som förskollärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För förskollärarexamen ska studenten

- visa sådana kunskaper inom det förskolepedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana kunskaper i förskoledidaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det förskolepedagogiska området och inom de ämnesområden som utbildningen avser samt för yrkesutövningen i övrigt,
- visa fördjupad kunskap om barns kommunikation och språkutveckling,

- visa kunskap om grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

/Upphör att gälla U:2021-01-01/

Färdighet och förmåga

För förskollärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att möta barnens behov av omsorg och att skapa förutsättningar, inbegripet genom lek och skapande verksamhet, för alla barn att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att tillämpa sådan förskoledidaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det förskolepedagogiska området och inom de ämnesområden som utbildningen avser samt för yrkesutövningen i övrigt,
- visa förmåga att ta till vara barns kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera barns allsidiga lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra förskolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för

denna, och

- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

/Träder i kraft 1:2021-01-01/

Färdighet och förmåga

För förskolläraryxamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att möta barnens behov av omsorg och att skapa förutsättningar, inbegripet genom lek och skapande verksamhet, för alla barn att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att tillämpa sådan förskoledidaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det förskole-pedagogiska området och inom de ämnesområden som utbildningen avser samt för yrkesutövningen i övrigt,
- visa förmåga att ta till vara barns kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose barns behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för barn med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera barns allsidiga lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra förskolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För förskolläraryxamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,

- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot barn och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För förskollärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom det förskolepedagogiska området.

Övrigt

För förskollärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Högskoleingenjörsexamen

Omfattning

Högskoleingenjörsexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För högskoleingenjörsexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som högskoleingenjör.

Kunskap och förståelse

För högskoleingenjörsexamen skall studenten

- visa kunskap om det valda teknikområdets vetenskapliga grund och dess beprövade erfarenhet samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa brett kunnande inom det valda teknikområdet och relevant kunskap i matematik och naturvetenskap.

Färdighet och förmåga

För högskoleingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att med helhetssyn självständigt och kreativt identifiera, formulera och hantera frågeställningar och analysera och utvärdera olika tekniska lösningar,

- visa förmåga att planera och med adekvata metoder genomföra uppgifter inom givna ramar,

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt använda kunskap samt att modellera, simulera, förutsäga och utvärdera skeenden med utgångspunkt i relevant information, - visa förmåga att utforma och hantera produkter, processer och system med hänsyn till människors förutsättningar och behov och samhällets mål för ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling,

- visa förmåga till lagarbete och samverkan i grupper med olika sammansättning, och

- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För högskoleingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,

- visa insikt i teknikens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för dess nyttjande, inbegripet sociala och ekonomiska aspekter samt miljö- och arbetsmiljöaspekter, och - visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För högskoleingenjörsexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För högskoleingenjörsexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning. Optikerexamen

Omfattning

Optikerexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För optikerexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som optiker.

Kunskap och förståelse

För optikerexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och - visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För optikerexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten genomföra synundersökning samt vid behov hänvisa patienten vidare till hälso- och sjukvården,
- visa förmåga att medverka vid optometrisk rehabilitering och rehabilitering inom hälso- och sjukvården,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och gruppers behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera bedömningar och vidtagna åtgärder med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För optikerexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För optikerexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För optikerexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Ortopedingenjörsexamen

Omfattning

Ortopedingenjörsexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För ortopedingenjörsexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som ortopedingenjör.

Kunskap och förståelse

För ortopedingenjörsexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om relevanta metoder inom området, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För ortopedingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten genomföra ortopedtekniska åtgärder och verka som teknisk specialist inom hela habiliterings- och rehabiliteringsområdet,
- visa förmåga att medverka i förebyggande arbete samt att initiera metodförbättringar och kvalitetssäkring av utrustning, arbetsmetoder och produkter,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och

- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ortopedingenjörsexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,

- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,

- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För ortopedingenjörsexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För ortopedingenjörsexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Receptarieexamen

Omfattning

Receptarieexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng. Mål

För receptarieexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som receptarie.

Kunskap och förståelse

För receptarieexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, - visa kunskap om läkemedelsinformation, läkemedelsrådgivning och läkemedelsutvärdering för att därigenom bidra till en rationell och optimal läkemedelsanvändning,

- visa kännedom om utveckling, prövning och användning av läkemedel, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För receptarieexamen skall studenten

- visa förmåga att tillämpa vetenskaplig dokumentation samt söka, värdera och kritiskt tolka relevant information för att kunna analysera och lösa läkemedelsrelaterade problem, - visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och grupperns behov,
 - visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
 - visa förmåga att informera om och diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.
- Värderingsförmåga och förhållningssätt

För receptarieexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga, - visa förmåga att verka inom såväl läkemedelsområdet som hälso- och sjukvårdsområdet med ett etiskt förhållningssätt och en helhetssyn på människan med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För receptarieexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För receptarieexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Röntgensjuksköterskeexamen

Omfattning

Röntgensjuksköterskeexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För röntgensjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som röntgensjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För röntgensjuksköterskeexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om fysikaliska, biologiska och tekniska aspekter på bild- och funktionsdiagnostik,
- visa kunskap i planering, ledning och samordning av vårdarbetet, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För röntgensjuksköterskeexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående planera och genomföra undersökningar och behandlingar utifrån patientens behov och förutsättningar,
- visa förmåga att medverka till att all bestrålning av patienten skall vara optimerad med avseende på stråldoser och att strålskyddsföreskrifter följs i enlighet med relevanta författningar,
- visa förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt och kunna informera patienten om läkemedlens effekter och biverkningar,
- visa förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och gruppers behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra handledande uppgifter,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och

- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För röntgensjuksköterskeexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För röntgensjuksköterskeexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För röntgensjuksköterskeexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.
Sjuksköterskeexamen

Omfattning

Sjuksköterskeexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För sjuksköterskeexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För sjuksköterskeexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar barns, kvinnors och mäns

hälsa,

- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För sjuksköterskeexamen ska studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling,
- visa förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt samt kunna informera patienten om läkemedlens effekter och biverkningar,
- visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individens och grupperns behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra handledande uppgifter,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För sjuksköterskeexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För sjuksköterskeexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För sjuksköterskeexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Sjöingenjörsexamen

Omfattning

Sjöingenjörsexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För sjöingenjörsexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som tillsammans med erforderlig praktik krävs för behörighet som sjöingenjör.

Kunskap och förståelse

För sjöingenjörsexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och dess beprövade erfarenhet samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa sådant brett sjöfartstekniskt kunnande som krävs för att i ledande befattning svara för drift och underhåll av fartygs maskineri och eltekniska utrustning samt för brandsäkerheten.

Färdighet och förmåga

För sjöingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att planera och med adekvata metoder inom givna ramar genomföra uppgifter samt förmåga att i all operativ verksamhet iaktta och verkställa för sjösäkerheten lämpliga åtgärder,
- visa förmåga att kritiskt och systematiskt använda kunskap samt att modellera, simulera, förutsäga och utvärdera skeenden med utgångspunkt i relevant information,
- visa förmåga att hantera produkter, processer och arbetsmiljö med hänsyn till människors förutsättningar och behov samt till samhällets mål för ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling,
- visa förmåga till såväl sjösäkerhetsmässigt tänkande som lagarbete och samverkan i grupper med olika sammansättning, och
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För sjöingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att inom sjöfartsområdet göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter,

- visa insikt i teknikens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för dess nyttjande, inbegripet sociala och ekonomiska aspekter samt miljö- och arbetsmiljöaspekter, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För sjöingenjörsexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

Utbildning som leder till sjöingenjörsexamen skall uppfylla de krav som ställs i den internationella konventionen om utbildning, träning, certifiering och vakthållning för sjöfolk 1978 i dess ändrade lydelse (STCW-konventionen). Dessa krav skall ses som minimikrav.

För sjöingenjörsexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Sjökapensexamen

Omfattning

Sjökapensexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För sjökapensexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som tillsammans med erforderlig praktik krävs för behörighet som sjökaptän.

Kunskap och förståelse

För sjökapensexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och beprövade erfarenhet samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och

- visa sådant brett sjöfartstekniskt kunnande som krävs för att i ledande befattning operativt kunna ansvara för besättning, fartyg och last.

Färdighet och förmåga

För sjökapensexamen skall studenten

- visa förmåga att planera och med adekvata metoder inom givna ramar genomföra uppgifter särskilt avseende sjösäkerhetsåtgärder samt förmåga att i all operativ verksamhet iaktta och verkställa för sjösäkerheten lämpliga åtgärder,
- visa förmåga att kritiskt och systematiskt använda kunskap samt att modellera, simulera, förutsäga och utvärdera skeenden med utgångspunkt i relevant information,
- visa förmåga att hantera produkter, processer och arbetsmiljö med hänsyn till människors förutsättningar och behov samt till samhällets mål för ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling,
- visa förmåga till såväl sjösäkerhetsmässigt tänkande som lagarbete och samverkan i grupper med olika sammansättning, och
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För sjökaptensexamen skall studenten

- visa förmåga att inom sjöfartsområdet göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt i teknikens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för dess nyttjande, inbegripet sociala och ekonomiska aspekter samt miljö- och arbetsmiljöaspekter, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För sjökaptensexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

Utbildning som leder till sjökaptensexamen skall uppfylla de krav som ställs i den internationella konventionen om utbildning, träning, certifiering och vakthållning för sjöfolk 1978 i dess ändrade lydelse (STCW-konventionen). Dessa krav skall ses som minimikrav.

För sjökaptensexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Socionomexamen

Omfattning

Socionomexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 210 högskolepoäng.

Mål

För socionomexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för självständigt socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Kunskap och förståelse

För socionomexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa kunskap om och förståelse för samspillet mellan individers och grupper sociala situation, levnadsvillkor, fysiska och psykiska hälsa samt funktionsförmåga i förhållande till samhälleliga och andra bakomliggande faktorer,
- visa kunskap om ledning av socialt arbete,
- visa kunskap om och förståelse för barns behov och sådana samhälls- och familjeförhållanden som påverkar kvinnors och mäns livsbetingelser, och
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Färdighet och förmåga

För socionomexamen ska studenten

- visa sådan färdighet och förmåga som krävs för att utveckla och genomföra socialt arbete på olika nivåer i samhället i samarbete med de människor som berörs,
- visa förmåga att tillämpa relevanta författningar i synnerhet inom det sociala området,
- visa förmåga att förstå, utreda och analysera sociala processer och problem, och
- visa förmåga att identifiera, strukturera, utreda och utvärdera insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För socionomexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt bemötande och förhållningssätt,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För socionomexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För socionomexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Studie- och yrkesvägledarexamen

Omfattning

Studie- och yrkesvägledarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För studie- och yrkesvägledarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som studie- och yrkesvägledare inom skolväsendet.

Kunskap och förståelse

För studie- och yrkesvägledarexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund, kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa insikt i barns, ungdomars och vuxnas utveckling och lärande samt om individers och grupper val och socialisation i ett perspektiv av livslångt lärande,
- visa kunskap om utbildning, arbetsliv och samhällsutveckling såväl nationellt som internationellt, och
- visa insikt om betydelsen av ett jämställdhetsperspektiv i studie- och yrkesvalssituationen samt på arbetsmarknaden.

Färdighet och förmåga

För studie- och yrkesvägledarexamen ska studenten

- visa förmåga att bidra till att förverkliga målen för skolväsendet,
- visa förmåga att analysera och förstå individers och grupper studie- och yrkesval samt utifrån denna förmåga identifiera deras behov av stöd och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa olika teorier och metoder för vägledning utifrån individers och grupper behov,
- visa förmåga att inom sitt verksamhetsområde stödja övrig personal i deras studie- och yrkesorienterande insatser,
- visa förmåga att i samarbete med andra planera och utveckla stödinsatser för människor med särskilda svårigheter och behov för att underlätta inträde till studier och arbetsmarknad,
- visa förmåga att samla och kritiskt tolka information för att informera och vägleda ungdomar och vuxna inför framtida studier och arbete,

- visa förmåga att skapa och utveckla kontakter med olika intressenter i samhället av betydelse för verksamheten, och
- visa förmåga att såväl muntligt som skriftligt diskutera nya fakta inom studie- och yrkesvägledningsområdet med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För studie- och yrkesvägledarexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att inom området studie- och yrkesvägledning göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För studie- och yrkesvägledarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För studie- och yrkesvägledarexamen ska studenten ha fullgjort handledd praktik.

För studie- och yrkesvägledarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Tandhygienistexamen

Omfattning

Tandhygienistexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För tandhygienistexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som tandhygienist.

Kunskap och förståelse

För tandhygienistexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för den orala hälsans betydelse för individens välbefinnande och hälsa samt det allmänna hälsotillståndets inverkan på den orala

hälsan,

- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar individers och gruppers orala hälsa,
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För tandhygienistexamen ska studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten initiera och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete för såväl patienter som för grupper,
- visa förmåga att självständigt utföra orala undersökningar samt att utreda och analysera behov av insatser,
- visa förmåga att genomföra och utvärdera behandlingsinsatser,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt förmedla sin kunskap till olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För tandhygienistexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter, deras närstående samt andra grupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För tandhygienistexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För tandhygienistexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Tandteknikerexamen

Omfattning

Tandteknikerexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För tandteknikerexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som tandtekniker.

Kunskap och förståelse

För tandteknikerexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa kunskap om relevanta metoder inom området och om odontologiska behandlingsprinciper, och
- visa kunskap om och förståelse för produkter och material som används inom tandvården och deras påverkan på allmänhälsan, munhälsan och miljön.

Färdighet och förmåga

För tandteknikerexamen skall studenten

- visa sådan färdighet och förmåga som krävs för att framställa olika typer av tandtekniska arbeten som används inom tandvården,
- visa förmåga att bedöma och utvärdera kvaliteten på tandtekniska arbeten, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information och att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För tandteknikerexamen skall studenten

- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt och därmed värna om och respektera patientens behov,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För tandteknikerexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För tandteknikerexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Yrkeslärarexamen

Omfattning

Yrkeslärarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygssättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För yrkeslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som yrkeslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,

- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

/Upphör att gälla U:2021-01-01/

Färdighet och förmåga

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten samt att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

/Träder i kraft I:2021-01-01/

Färdighet och förmåga

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,

- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten samt att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa självkännet och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens både i yrkesämnet och i det pedagogiska arbetet.

Övrigt

För yrkeslärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

EXAMINA PÅ AVANCERAD NIVÅ

GENERELLA EXAMINA

Magisterexamen

Omfattning

Magisterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 30 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Undantag från kravet på en tidigare examen får göras för en student som antagits till utbildningen utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock inte om det vid antagningen gjorts undantag enligt 7 kap. 28 § andra stycket på grund av att examensbevis inte hunnit utfärdas.

Mål

Kunskap och förståelse

För magisterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och

- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,

- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För magisterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För magisterexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Masterexamen

Omfattning

Masterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Undantag från kravet på en tidigare examen får göras för en student som antagits till utbildningen utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock inte om det vid antagningen gjorts undantag enligt 7 kap. 28 § andra stycket på grund av att examensbevis inte hunnit utfärdas.

Mål

Kunskap och förståelse

För masterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och

- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och

- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete, - visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För masterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

Övrigt

För masterexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

KONSTNÄRLIGA EXAMINA

Konstnärlig magisterexamen

Omfattning

Konstnärlig magisterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen. Undantag från kravet på en tidigare examen får göras för en student som antagits till utbildningen utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock inte om det vid antagningen gjorts undantag enligt 7 kap. 28 § andra stycket på grund av att examensbevis inte hunnit utfärdas.

Mål

Kunskap och förståelse

För konstnärlig magisterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad eller breddad kunskap om och erfarenhet av metod och processer inom området. Färdighet och förmåga

För konstnärlig magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt beskriva, analysera och tolka form, teknik och innehåll samt att kritiskt reflektera över sitt eget och andras konstnärliga förhållningssätt inom huvudområdet för utbildningen,
- visa förmåga att med ett personligt uttryck skapa och förverkliga egna idéer, att självständigt identifiera, formulera och lösa konstnärliga och gestaltningsmässiga problem samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar, - visa förmåga att muntligt och skriftligt eller på annat sätt klart redogöra för och diskutera sin verksamhet och konstnärliga frågeställningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet och kunskap som fordras för att självständigt verka i arbetslivet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig magisterexamen skall studenten - visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta konstnärliga, samhälleliga och etiska aspekter,

- visa insikt om konstens roll i samhället, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För konstnärlig magisterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För konstnärlig magisterexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Konstnärlig masterexamen

Omfattning

Konstnärlig masterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Undantag från kravet på en tidigare examen får göras för en student som antagits till utbildningen utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock inte om det vid antagningen gjorts undantag enligt 7 kap. 28 § andra stycket på grund av att examensbevis inte hunnit utfärdas.

Mål

Kunskap och förståelse

För konstnärlig masterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och

- visa förtrogenhet med metod och processer för att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer inom området.

Färdighet och förmåga

För konstnärlig masterexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och kreativt kunna formulera nya frågor och bidra till kunskapsutvecklingen, lösa mer avancerade problem, utveckla nya och egna uttryckssätt samt kritiskt reflektera över sitt eget och andras konstnärliga förhållningssätt inom huvudområdet för utbildningen,
- visa förmåga att med ett utvecklat personligt uttryck skapa och förverkliga egna konstnärliga idéer, självständigt identifiera, formulera och lösa konstnärliga och gestaltningsmässiga problem samt planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att såväl i nationella som internationella sammanhang, muntligt och skriftligt eller på annat sätt klart redogöra för och diskutera sin verksamhet och konstnärliga frågeställningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet och kunskap som fordras för att självständigt verka i arbetslivet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig masterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta konstnärliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om konstens roll i samhället, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För konstnärlig masterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

Övrigt

För konstnärlig masterexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

YRKESEXAMINA

Apotekarexamen

Omfattning

Apotekarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 300 högskolepoäng.

Mål

För apotekarexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som apotekare.

Kunskap och förståelse

För apotekarexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om läkemedlens sammansättning, framställning, funktion och användning,
- visa fördjupad kunskap om läkemedelsinformation, läkemedelsrådgivning och läkemedelsutvärdering för att därigenom bidra till en rationell och optimal läkemedelsanvändning,
- visa kunskap om utveckling, prövning och användning av läkemedel i ett nationellt och internationellt perspektiv, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För apotekarexamen skall studenten

- visa fördjupad förmåga att tillämpa vetenskaplig dokumentation samt att söka, värdera och kritiskt tolka relevant information för att kunna analysera och lösa problem,
- visa fördjupad förmåga att självständigt identifiera, analysera och lösa kvalificerade läkemedelsrelaterade frågeställningar samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera och använda kunskap samt att analysera och bedöma komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och

- visa förmåga att i både nationella och internationella sammanhang muntligt och skriftligt informera om och diskutera läkemedels utveckling, nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därigenom bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För apotekarexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att verka inom såväl läkemedelsområdet som hälso- och sjukvården med en helhetssyn på människan och ett etiskt förhållningssätt med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För apotekarexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För apotekarexamen skall studenten ha fullgjort sex månaders apotekspraktik.

För apotekarexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Arkitektexamen

Omfattning

Arkitektexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 300 högskolepoäng.

Mål

För arkitektexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som arkitekt.

Kunskap och förståelse

För arkitektexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga och konstnärliga grund och insikt i relevant forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa såväl brett kunnande om och förståelse av arkitekturens teori och historia som fördjupad kunskap om arkitektonisk gestaltning, planering och utveckling av bebyggelsemiljöer samt de processer, metoder och författningar som påverkar dessa.

Färdighet och förmåga

För arkitektexamen skall studenten

- visa förmåga att med helhetssyn och i komplexa sammanhang planera, gestalta, vårda och förnya bebyggelsemiljöer och byggnader med hänsyn till olika krav, särskilt samhällets mål för hållbar utveckling,
- visa förmåga att med adekvat arkitektonisk metod och syntes kritiskt, självständigt och kreativt genomföra och utvärdera kvalificerade och skapande uppgifter inom givna ramar inom arkitekturens och samhällsbyggandets område,
- visa förmåga att tillämpa kunskap om fysikaliska förhållanden och tekniska principer för uppförande och förändringar av byggnadsverk,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan i grupper med olika sammansättning, och
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang i bild och modell muntligt, skriftligt och på annat sätt i dialog med olika grupper klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för slutsatserna och därmed bidra till yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För arkitektexamen skall studenten

- visa förmåga att med helhetssyn väga in relevanta vetenskapliga, samhälleliga, estetiska och etiska aspekter i sina bedömningar och avvägningar och samtidigt ta hänsyn till samhällets och alla människors olika behov och funktionsförmåga, liksom till samspelet mellan människor och den fysiska livsmiljön, inbegripet arbetsmiljön,
- visa förutsättningar att basera sitt arbete på kravet på långsiktiga och funktionella lösningar av hög kvalitet och med god gestaltning, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För arkitektexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För arkitektexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning. Barnmorskeexamen

Omfattning

Barnmorskeexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng. Därtill ställs krav på av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska.

Mål

För barnmorskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som barnmorska. Kunskap och förståelse

För barnmorskeexamen skall studenten

- visa såväl bred som fördjupad kunskap inom området reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa,
- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet, och - visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För barnmorskeexamen skall studenten

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patienten planera och genomföra undersökningar och behandlingar utifrån patientens behov och förutsättningar,
- visa fördjupad förmåga att självständigt initiera hälsofrämjande och förebyggande arbete, - visa förmåga att integrera kunskap samt att analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och grupper behov, - visa förmåga att undervisa olika grupper samt att genomföra handledande, arbetsledande och konsultativa uppgifter, och
- visa förmåga att initiera och genomföra kvalitets- och förbättringsarbete samt att utvärdera behandlingsverksamhet. Värderingsförmåga och förhållningssätt

För barnmorskeexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot kvinnor och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För barnmorskeexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Övrigt

För barnmorskeexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Civilekonomexamen

Omfattning

Civilekonomexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 240 högskolepoäng.

Mål

För civilekonomexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för kvalificerat och självständigt arbete inom ekonomiområdet.

Kunskap och förståelse

För civilekonomexamen skall studenten

- visa kunskap om det valda ekonomiområdets vetenskapliga grund och beprövade erfarenhet samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa såväl brett kunnande inom det ekonomiska området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av det valda ekonomiområdet,
- visa fördjupad kunskap om teori och metod inom det valda ekonomiområdet, och
- visa kunskap om relevanta nationella och internationella regelsystem av betydelse för det valda ekonomiområdet.

Färdighet och förmåga

För civilekonomexamen skall studenten

- visa förmåga att integrera kunskap samt att med ekonomiska perspektiv analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera ekonomiska frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser i dialog med olika grupper i såväl nationella som internationella sammanhang, och
- visa sådan färdighet som krävs för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För civilekonomexamen skall studenten

- visa förmåga att inom det valda ekonomiområdet göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhällsliga frågor såsom de mänskliga rättigheterna och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt i ledarskapets betydelse och dess utövning, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För civilekonomexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För civilekonomexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Civilingenjörsexamen

Omfattning

Civilingenjörsexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 300 högskolepoäng.

Mål

För civilingenjörsexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som civilingenjör.

Kunskap och förståelse

För civilingenjörsexamen skall studenten

- visa kunskap om det valda teknikområdets vetenskapliga grund och beprövade erfarenhet samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa såväl brett kunnande inom det valda teknikområdet, inbegripet kunskaper i matematik och naturvetenskap, som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området.

Färdighet och förmåga

För civilingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att med helhetssyn kritiskt, självständigt och kreativt identifiera, formulera och hantera komplexa frågeställningar samt att delta i forsknings- och utvecklingsarbete och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att skapa, analysera och kritiskt utvärdera olika tekniska lösningar,
- visa förmåga att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna ramar,
- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap samt visa förmåga att modellera, simulera, förutsäga och utvärdera skeenden även med begränsad information,
- visa förmåga att utveckla och utforma produkter, processer och system med hänsyn till människors förutsättningar och behov och samhällets mål för ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan i grupper med olika sammansättning, och
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt i dialog med olika grupper klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För civilingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,

- visa insikt i teknikens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, inbegripet sociala och ekonomiska aspekter samt miljö- och arbetsmiljöaspekter, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För civilingenjörsexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För civilingenjörsexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Omfattning

Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng. Det ställs också krav på avlagd socionomexamen eller annan motsvarande examen.

Mål

För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som hälso- och sjukvårdskurator.

Kunskap och förståelse

För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om och förståelse för hur sociala och psykosociala faktorer samspelar med hälsa och ohälsa på individ-, grupp- och samhällsnivå,
- visa kunskap om och förståelse för hur hälsa och ohälsa kan påverka individer och närstående, och
- visa kunskap om och förståelse för sorg, kriser, förluster och trauman.

Färdighet och förmåga

För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska studenten

- visa förmåga att självständigt utreda och bedöma individers sociala situation i relation till relevanta vård- och omvårdnadssituationer och med utgångspunkt i detta föreslå sociala och psykosociala insatser,
- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienter och deras närstående

planera, genomföra och utvärdera sociala och psykosociala insatser på individ- och gruppnivå,

- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper,
- visa förmåga att tillämpa relevanta författningar, och
- visa förmåga att självständigt initiera och genomföra kvalitets- och utvecklingsarbete samt att strukturera, analysera och utvärdera sociala och psykosociala insatser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska studenten

- visa självkännet och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Övrigt

För hälso- och sjukvårdskuratorsexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Juristexamen

Omfattning

Juristexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 270 högskolepoäng.

Mål

För juristexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att arbeta inom yrken för vilka juristexamen är ett behörighetskrav samt inom annan yrkesverksamhet inom det juridiska området som förutsätter sådan kunskap och förmåga.

Kunskap och förståelse

För juristexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa fördjupad kunskap i och förståelse av centrala juridiska ämnen samt kunskap i

andra ämnen som är av särskild betydelse för tillämpningen av de juridiska kunskaperna,

- visa kännedom om rättssystemets roll nationellt och internationellt,
- visa kunskap om sådana samhälls- och familjeförhållanden som påverkar kvinnors och mäns livsbetingelser, och
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Färdighet och förmåga

För juristexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att tillämpa kunskap samt att göra kvalificerade bedömningar,
- visa fördjupad förmåga att använda olika tolknings- och tillämpningsmetoder inom juridik,
- visa förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera frågeställningar samt planera och genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att arbeta såväl individuellt som i samverkan med andra, och
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser i dialog med olika grupper.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För juristexamen ska studenten

- visa förmåga att inom området göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor, såsom de mänskliga rättigheterna och etiska aspekter,
- visa förmåga till ett självständigt och kritiskt förhållningssätt gentemot rättssystemet,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För juristexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För juristexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Logopedexamen

Omfattning

Logopedexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 240 högskolepoäng.

Mål

För logopedexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som logoped.

Kunskap och förståelse

För logopedexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa såväl bred som fördjupad klinisk, pedagogisk och terapeutisk kunskap om habilitering och rehabilitering av röst-, tal-, språk- och sväljstörningar,
- visa förståelse för att kommunikationsförmågan är en integrerad del av individens personlighet och sociala situation, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För logopedexamen skall studenten

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patienten undersöka, bedöma och behandla de vanligast förekommande störningarna inom det logopediska verksamhetsområdet,
- visa förmåga att initiera och medverka i förebyggande hälsovård inom det logopediska arbetsområdet,
- visa fördjupad förmåga att planera, genomföra och utvärdera behandlingsprogram,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra handledande uppgifter,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa fördjupad förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För logopedexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För logopedexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För logopedexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Läkarexamen

Omfattning

Läkarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 360 högskolepoäng.

Mål

För läkarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att få behörighet som läkare.

Kunskap och förståelse

För läkarexamen ska studenten

- visa såväl bred som fördjupad kunskap inom det medicinska området,
- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet i yrkesutövningen,
- visa kunskap om grundläggande vetenskapliga metoder inom området och insikt i metodernas möjligheter och begränsningar,
- visa kunskap om etiska principer och deras tillämpning inom hälso- och sjukvården samt inom forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa kunskap om, och förståelse för förhållanden i samhället som påverkar hälsan för individer och olika grupper ur ett nationellt och globalt perspektiv,

- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer,
- visa kunskap om hälso- och sjukvårdssystem i Sverige, inbegripet deras organisation och styrning, och kännedom om sådana system i andra länder samt visa förståelse för strategier för likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård,
- visa kunskap om patientsäkerhet, kvalitet och prioriteringar i hälso- och sjukvården samt om metoder för att utvärdera medicinsk verksamhet, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För läkarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga till professionellt bemötande av patienter och deras närstående med respekt för patienternas och deras närståendes integritet, behov, kunskaper och erfarenheter,
- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera och använda kunskap samt analysera och värdera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt diagnostisera och inleda behandling av akuta livshotande tillstånd,
- visa fördjupad förmåga att självständigt diagnostisera de vanligaste sjukdomstillstånden ur patofysiologiskt och psykosocialt samt andra relevanta perspektiv och i samverkan med patienten handlägga dessa,
- visa förmåga att initiera och medverka i hälsoinriktat och sjukdomsförebyggande arbete för enskilda och grupper samt att redogöra för hur sådant arbete bedrivs på samhällsnivå,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt kommunicera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter och dokumentera dessa i enlighet med relevanta författningar,
- visa fördjupad förmåga att bidra till lärande i olika grupper och att genomföra handledande uppgifter,
- visa förmåga till ledarskap och interprofessionellt samarbete såväl inom hälso- och sjukvården som med professioner inom andra delar av samhället,
- visa förmåga att initiera, medverka i och genomföra förbättringsarbete samt visa sådan färdighet som krävs för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa fördjupad förmåga att på vetenskaplig grund diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar inom det medicinska området med olika grupper samt att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information, och
- visa förmåga att använda digitala verktyg inom såväl hälso- och sjukvården som forsknings- och utvecklingsarbete.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För läkarexamen ska studenten

- visa förmåga till självreflektion och empati samt till ett professionellt förhållningssätt,
- visa förmåga till ett hälsofrämjande förhållningssätt med helhetssyn på patienten utifrån ett vetenskapligt synsätt och med särskilt beaktande av etiska principer och de mänskliga rättigheterna, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av att fortlöpande utveckla sin kompetens och att ta ansvar för detta.

Självständigt arbete (examensarbete)

För läkarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För läkarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Psykologexamen

Omfattning

Psykologexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 300 högskolepoäng.

Mål

För psykologexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som psykolog och för att fullgöra föreskriven praktisk tjänstgöring (PTP) som fordras för att få behörighet som psykolog.

Kunskap och förståelse

För psykologexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om psykologiska metoder för utredning och åtgärd avseende individer, grupper och organisationer,
- visa fördjupad kunskap och förståelse för samhälls- och familjeförhållanden som påverkar olika grupper och individer, såväl barn som kvinnor och män,
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För psykologexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att bedriva psykologisk behandling, - visa förmåga att under handledning bedriva psykoterapi,
- visa fördjupad förmåga att självständigt planera, leda och genomföra förebyggande arbete samt utvecklings- och förändringsarbete med inriktning på individer, grupper, organisationer och miljöer,
- visa fördjupad förmåga att på vetenskaplig grund kritiskt utvärdera och utveckla behandlingsarbete och åtgärdsprogram inom verksamhetsområdet,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper,
- visa förmåga att för berörda parter muntligt och skriftligt redogöra för utredning, åtgärd och resultat samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa, och

- visa förmåga att kritiskt och självständigt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För psykologexamen ska studenten

- visa förmåga att fortlöpande utveckla självkänedom och empatisk förmåga,
- visa fördjupad förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För psykologexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För psykologexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Psykoterapeutexamen

Omfattning

Psykoterapeutexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng under en treårsperiod. Därtill ställs krav på

- avlagd psykologexamen (enligt 1982 års studieordning eller senare bestämmelser),
- läkarexamen med specialistkompetens i psykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri,
- socionomexamen, eller
- annan motsvarande examen.

För de två sistnämnda grupperna krävs dessutom grundläggande psykoterapiutbildning.

Mål

För psykoterapeutexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som psykoterapeut.

Kunskap och förståelse

För psykoterapeutexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om och förståelse för olika psykoterapiformer, olika psykiska sjukdomstillstånd samt psykiatrisk diagnostik, och
- visa kunskap och förståelse för relevanta samhälls- och familjeförhållanden som påverkar individer och grupper.

Färdighet och förmåga

För psykoterapeutexamen skall studenten

- visa förmåga att på ett fördjupat sätt integrera teoretisk kunskap och klinisk tillämpning,
- visa sådana fördjupade färdigheter som krävs för att självständigt genomföra diagnostiska bedömningar samt upprätta, genomföra och kritiskt utvärdera psykoterapeutiska behandlingsprogram inom ett av områdena individual-, grupp- eller familjeterapi,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt granska, bedöma och använda relevant information samt diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten, och
- visa förmåga att med berörda parter muntligt och skriftligt redogöra för åtgärder och behandlingsresultat samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För psykoterapeutexamen skall studenten

- visa förmåga att fortlöpande utveckla självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete,

- visa fördjupad förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter och deras närstående,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För psykoterapeutexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Övrigt

För psykoterapeutexamen skall studenten under utbildningen ha haft deltidstjänstgöring med psykoterapeutiska uppgifter.

För psykoterapeutexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Sjukhusfysikerexamen

Omfattning

Sjukhusfysikerexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 300 högskolepoäng.

Mål

För sjukhusfysikerexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjukhusfysiker.

Kunskap och förståelse

För sjukhusfysikerexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa såväl bred som fördjupad kunskap om fysikaliska, biologiska och tekniska aspekter av strålbehandling, bild- och funktionsdiagnostik samt denna kunskaps tillämpning i vårdarbetet,
- visa kunskap i planering, ledning och samordning inom yrkesområdet, och
- visa kunskap om relevanta författningar särskilt inom strålskyddsområdet.

Färdighet och förmåga

För sjukhusfysikerexamen skall studenten

- visa fördjupad förmåga att självständigt tillämpa matematiska och naturvetenskapliga metoder i all verksamhet med strålning inom hälso- och sjukvården,
- visa förmåga att ansvara för och utföra nödvändigt kvalitetssäkringsarbete av både utrustning och arbetsmetoder inom verksamheter med strålning,
- visa förmåga att integrera kunskap från relevanta områden samt att självständigt och kritiskt analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att utveckla, använda, utvärdera och optimera nya metoder inom området,
- visa förmåga att initiera, planera, leda, samordna och utvärdera strålskyddsförebyggande arbete inom hälso- och sjukvård för såväl personal som patienter,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper samt förmåga att informera och utbilda personal i strålskyddsarbete, och
- visa förmåga att i både nationella och internationella sammanhang muntligt och skriftligt informera om och diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därigenom bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För sjukhusfysikerexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För sjukhusfysikerexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För sjukhusfysikerexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Specialistsjuksköterskeexamen

Omfattning

Specialistsjuksköterskeexamen med angivna inriktningar uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng med undantag av inriktningen mot distriktssköterska, där examen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 75 högskolepoäng.

Vidare ställs det krav på legitimation som sjuksköterska som Socialstyrelsen har utfärdat.

Mål

För specialistsjuksköterskeexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialistsjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet.

Färdighet och förmåga

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning ska studenten

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patient och närstående identifiera vårdbehov och upprätta omvårdningsplan,
- visa förmåga att leda och utvärdera omvårdningsåtgärder,
- visa fördjupad förmåga att initiera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att integrera kunskap samt analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar inklusive vård i livets slutskede, och
- visa vårdpedagogisk förmåga.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Inriktningar

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot anestesisjukvård ska studenten också

- visa förmåga att ansvara för övervakning och utförande av lokal och generell anestesi, analgesi och sedering i samband med operationer, undersökningar och behandlingar av patienter, och
- visa förmåga att tillämpa sina specialistkunskaper vid stora olyckor och katastrofer.

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot intensivvård ska studenten också

- visa förmåga att observera och bedöma funktionen hos patienter avseende alla organsystem och patientens psykiska tillstånd samt förmåga att vid behov initiera och självständigt utföra medicinska åtgärder, och
- visa förmåga att tillämpa sina specialistkunskaper vid stora olyckor och katastrofer.

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot operationssjukvård ska studenten också

- visa förmåga att ansvara för aseptik, instrumentering, infektions- och komplikationsförebyggande åtgärder i samband med operationer, behandlingar och undersökningar av patienter samt förmåga att hantera biologiska preparat, och
- visa förmåga att tillämpa sina specialistkunskaper vid stora olyckor och katastrofer.

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot ambulanssjukvård ska studenten också

- visa förmåga att självständigt bedöma den sjukes eller skadades somatiska och psykiska status och omedelbara behov samt visa förmåga att genomföra de åtgärder som krävs för patienter under starkt varierande förhållanden, och
- visa förmåga att tillämpa sina specialistkunskaper vid stora olyckor och katastrofer.

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot kirurgisk vård ska studenten också

- visa förmåga att hos patienter med behov av kirurgiska insatser observera, bedöma och åtgärda komplexa vårdbehov.

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot medicinsk vård ska studenten också

- visa förmåga att hos patienter inom medicinsk vård observera, bedöma och åtgärda komplexa vårdbehov.

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot onkologisk vård ska studenten också

- visa förmåga att hos patienter med behov av onkologisk vård observera, bedöma och åtgärda komplexa vårdbehov, och
- visa sådan kunskap och färdighet som krävs för att arbeta med bland annat cytostatikaterapi och strålbehandling.

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot hälso- och sjukvård för barn och ungdomar ska studenten också

- visa förmåga att självständigt bedöma, planera, genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att främja den fysiska, psykiska och sociala hälsan och förebygga uppkomsten av sjukdom och sjukdomskomplikationer,
- visa förmåga att hos barn och ungdomar i olika utvecklingsstadier observera, bedöma och åtgärda komplexa vårdbehov, och
- visa sådan kunskap som krävs för att ansvara för hälsoundersökning och vaccinationsverksamhet.

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot psykiatrisk vård ska studenten också

- visa förmåga att observera, bedöma, åtgärda och utvärdera komplexa vårdbehov,
- visa förmåga att möta människor i kris, och
- visa sådan kunskap och färdighet som krävs för att medverka i behandling, habilitering och rehabilitering inom psykiatrisk vård och omsorg.

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot vård av äldre ska studenten också

- visa förmåga att självständigt bedöma, planera, genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att främja den fysiska, psykiska och sociala hälsan och förebygga uppkomsten av sjukdom och sjukdomskomplikationer, och
- visa förmåga att hos äldre patienter observera och bedöma komplexa behov av vård och rehabilitering.

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot distriktssköterska ska studenten också

- visa förmåga att självständigt bedöma, planera, genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att främja fysisk, psykisk och social hälsa hos patienter och förebygga uppkomsten av sjukdom och sjukdomskomplikationer,
- visa förmåga att observera och bedöma komplexa behov av vård, habilitering och rehabilitering hos patienter, och
- visa sådan kunskap som krävs för att ansvara för hälsoundersökning och vaccinationsverksamhet.

För specialistsjuksköterskeexamen med en viss annan inriktning ska studenten också

- visa förmåga att självständigt observera, bedöma och utvärdera vårdbehov, habilitering och rehabilitering hos patienter inom specialiseringens särskilda område,
- visa förmåga att självständigt planera, genomföra och utvärdera åtgärder som behövs vid olika sjukdomstillstånd för att främja hälsan samt förebygga uppkomsten av sjukdom och sjukdomskomplikationer inom specialiseringens särskilda område,
- visa förmåga att ansvara för undersökningar och behandlingar inom

specialiseringens särskilda område, och

- visa förmåga att tillämpa sina specialistkunskaper samt färdigheter under vårdssituationer och mot målgrupper som är särskilt relevanta för specialiseringens särskilda område.

Självständigt arbete (examensarbete)

För specialistsjuksköterskeexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Övrigt

För specialistsjuksköterskeexamen ska studenten ha fullgjort en verksamhetsförlagd del av utbildningen av en omfattning som är anpassad efter behovet för respektive inriktning.

I examensbeviset ska utbildningens inriktning anges.

För en specialistsjuksköterskeexamen med en viss inriktning ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Speciallärarexamen

Omfattning

Speciallärarexamen med angivna specialiseringar uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng. Det ställs också krav på avlagd grundlärarexamen, ämneslärarexamen, yrkeslärarexamen, förskollärarexamen eller motsvarande äldre examen.

Speciallärarexamen ges med specialiseringar mot

- språk-, skriv- och läsutveckling,
- matematikutveckling,
- dövhet eller hörselskada,
- synskada,
- grav språkstörning, och
- utvecklingsstörning.

För specialisering mot språk-, skriv- och läsutveckling krävs att den tidigare avlagda examen omfattar ämnesstudier i svenska eller inom kunskapsområdet språk-, skriv- och läsutveckling. Om examen inte omfattar nämnda ämnesstudier, krävs i stället att studenten har kompletterat sin utbildning med motsvarande kunskaper.

För specialisering mot matematikutveckling krävs att den tidigare avlagda examen omfattar ämnesstudier i matematik eller inom kunskapsområdet matematikutveckling. Om examen inte omfattar nämnda ämnesstudier, krävs i stället att studenten har kompletterat sin utbildning med motsvarande kunskaper.

Mål

För speciallärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som speciallärare för barn och elever i behov av särskilt stöd.

Kunskap och förståelse

För speciallärarexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,

- visa kunskap om barn och elever i behov av särskilt stöd i ett historiskt perspektiv,
- visa kunskap om funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter,
- visa fördjupad kunskap om barns och elevers språk- och begreppsutveckling och stimulans av denna,

- visa fördjupade kunskaper om bedömningsfrågor och betygssättning, och
- visa fördjupad kunskap om barns och elevers utveckling och lärande och visa kunskap om utveckling och lärande hos barn och elever med funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter, samt, beroende på vilken specialisering som valts, fördjupad kunskap om

1. barns och elevers språk-, skriv- och läsutveckling,
2. barns och elevers matematikutveckling,
3. barn och elever med dövhet eller hörselskada och deras allsidiga kunskapsutveckling i relation till undervisningsämnen eller ämnesområden,
4. barn och elever med synskada och deras allsidiga kunskapsutveckling i relation till undervisningsämnen eller ämnesområden,
5. barn och elever med grav språkstörning och deras allsidiga kunskapsutveckling i relation till undervisningsämnen eller ämnesområden, eller
6. barn och elever med utvecklingsstörning och deras allsidiga kunskapsutveckling i relation till undervisningsämnen eller ämnesområden.

Färdighet och förmåga

För speciallärarexamen ska studenten

- visa förmåga att kritiskt och självständigt ta initiativ till, analysera och medverka i förebyggande arbete och bidra till att undanröja hinder och svårigheter i olika lärmiljöer,

- visa förmåga att delta i arbetet med att utforma och genomföra åtgärdsprogram för enskilda elever i samverkan med berörda aktörer samt förmåga att stödja barn och elever och utveckla verksamhetens lärmiljöer,

- visa förmåga att kritiskt granska olika vetenskapliga perspektiv på neuropsykiatriska svårigheter samt tillämpa kunskaper om neuropsykiatriska svårigheter i olika lärmiljöer,

- visa förmåga att, beroende på vilken specialisering som valts, vara en kvalificerad samtalspartner och rådgivare i frågor som rör

1. barns och elevers språk-, skriv- och läsutveckling,
2. barns och elevers matematikutveckling,
3. lärande och kunskapsutveckling hos barn och elever med dövhet eller hörselskada,
4. lärande och kunskapsutveckling hos barn och elever med synskada,

5. lärande och kunskapsutveckling hos barn och elever med grav språkstörning, eller
6. lärande och kunskapsutveckling hos barn och elever med utvecklingsstörning,
- visa förmåga att självständigt genomföra uppföljning och utvärdering samt leda utveckling av det pedagogiska arbetet med målet att kunna möta behoven hos alla barn och elever,
 - visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt genomföra pedagogiska utredningar och analysera svårigheter för individen i de lärmiljöer där barnet eller eleven får sin undervisning och vistas under förskole- eller skoldagen, och
 - visa fördjupad förmåga till ett individanpassat arbetssätt för barn och elever i behov av särskilt stöd.

För specialisering mot språk-, skriv- och läsutveckling eller matematikutveckling ska också studenten

- visa förmåga att kritiskt granska och tillämpa metoder för att bedöma barns och elevers språk-, skriv- och läsutveckling eller matematikutveckling.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För speciallärarexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att inom det specialpedagogiska området göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om betydelsen av samarbete och samverkan med andra skolformer och yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För speciallärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

I examensbeviset ska det anges för vilken eller vilka verksamheter utbildningen är avsedd. Där ska också utbildningens specialisering anges.

För speciallärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Specialpedagogexamen

Omfattning

Specialpedagogexamen uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng. Det sälls också krav på avlagd grundlärarexamen, ämneslärarexamen, yrkeslärarexamen, förskollärarexamen eller motsvarande äldre examen.

Mål

För specialpedagogexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialpedagog för barn och elever i behov av särskilt stöd.

Kunskap och förståelse

För specialpedagogexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter, och
- visa fördjupad kunskap och förståelse inom specialpedagogik.

Färdighet och förmåga

För specialpedagogexamen ska studenten

- visa förmåga att kritiskt och självständigt identifiera, analysera och medverka i förebyggande arbete och i arbetet med att undanröja hinder och svårigheter i olika lärmiljöer,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt genomföra pedagogiska utredningar och analysera svårigheter på organisations-, grupp- och individnivå,
- visa förmåga att utforma och delta i arbetet med att genomföra åtgärdsprogram i samverkan med berörda aktörer samt förmåga att stödja barn och elever och utveckla verksamhetens lärmiljöer,
- visa förmåga att kritiskt granska olika vetenskapliga perspektiv på neuropsykiatriska svårigheter samt tillämpa kunskaper om neuropsykiatriska svårigheter i olika lärmiljöer,
- visa fördjupad förmåga att vara en kvalificerad samtalspartner och rådgivare i pedagogiska frågor för kollegor, föräldrar och andra berörda, och
- visa förmåga att självständigt genomföra uppföljning och utvärdering samt leda utveckling av det pedagogiska arbetet med målet att kunna möta behoven hos alla barn och elever.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För specialpedagogexamen ska studenten

- visa självkännet och empatisk förmåga,
- visa förmåga att inom det specialpedagogiska området göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete,

- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För specialpedagogexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

I examensbeviset ska det anges för vilken verksamhet utbildningen är avsedd.

För specialpedagogexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Tandläkarexamen

Omfattning

Tandläkarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 300 högskolepoäng.

Mål

För tandläkarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som tandläkare.

Kunskap och förståelse

För tandläkarexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om och förståelse för sambandet mellan patientens orala hälsotillstånd och hans eller hennes allmänna hälsotillstånd och medicinska tillstånd samt andra bakomliggande faktorer,
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer,
- visa kunskap om och förståelse för produkter och material som används inom tandvården och deras påverkan på allmänhälsa, munhälsa och miljö,
- visa kunskap om ekonomi och organisation som är av betydelse för tandvården, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För tandläkarexamen ska studenten

- visa förmåga att självständigt diagnostisera och behandla sjukdomar och anomalier i tänder, munhåla, käkar och omgivande vävnader hos patienter i olika åldrar och med olika behov,

- visa förmåga att initiera och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete inom tandvården för såväl individer som grupper av patienter,
- visa fördjupad förmåga att planera, leda, samordna och utveckla tandvårdsarbete,
- visa förmåga att utvärdera odontologisk vård, varvid särskild vikt läggs vid kvalitetssäkring,
- visa fördjupad förmåga till lagarbete och samverka med samtliga personalgrupper inom tandvården, liksom med andra yrkesgrupper inom vård och omsorg, och
- visa förmåga att kritiskt och självständigt granska, bedöma och använda relevant information samt att på vetenskaplig grund diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar inom det odontologiska området.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För tandläkarexamen ska studenten

- visa självkännet och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt och därmed värna om och respektera patientens behov, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För tandläkarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För tandläkarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

EXAMINA PÅ GRUNDNIVÅ ELLER AVANCERAD NIVÅ

Grundlärarexamen

Omfattning

Grundlärarexamen ges med tre inriktningar. Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng. Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 och grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 240 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kursplan, utbildningsvetenskaplig kärna om 60

högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfatta 90 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng inom det fritidspedagogiska området och 30 högskolepoäng i ett eller två praktiska eller estetiska ämnen.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 ska ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfatta 165 högskolepoäng i svenska, matematik, engelska, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen och teknik. För svenska och matematik krävs minst 30 högskolepoäng i vardera ämne och för engelska krävs minst 15 högskolepoäng. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 ska ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfatta 165 högskolepoäng i svenska, matematik, engelska och ett valbart fördjupningsområde. För svenska, engelska och matematik krävs minst 30 högskolepoäng i vardera ämnet.

Därutöver krävs 30 högskolepoäng i något av de av studenten valbara områdena:

1. naturorienterande ämnen och teknik,
2. samhällsorienterande ämnen, eller
3. ett eller två praktiska eller estetiska ämnen.

Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygssättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För grundlärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som grundlärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten

- visa sådana kunskaper inom det fritidspedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt,
- visa kunskap om barns kommunikation och språkutveckling samt visa kännedom om grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa kunskap om bedömning av elevers lärande och utveckling.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper, inbegripet insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt,
- visa fördjupad kunskap om grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring och om barns kommunikation och språkutveckling,
- visa kännedom om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning av elevers lärande och utveckling.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4 -6 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper, inbegripet insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt,
- visa fördjupad kunskap om läs-, skriv- och matematikutveckling,
- visa kännedom om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i bedömning och betygssättning.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och

- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

/Upphör att gälla U:2021-01-01/

Färdighet och förmåga

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten

- visa fördjupad förmåga att stimulera till lärande och utveckling genom att erbjuda barnen en meningsfull och innehållsrik fritid,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet, och
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 och för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 ska studenten

- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet, och
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 ska studenten

- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och samlevnad.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera, analysera och bedöma elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,

- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

/Träder i kraft 1:2021-01-01/

Färdighet och förmåga

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten

- visa fördjupad förmåga att stimulera till lärande och utveckling genom att erbjuda barnen en meningsfull och innehållsrik fritid,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet, och
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 och för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 ska studenten

- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet, och
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera, analysera och bedöma elevers lärande och

utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,

- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För grundlärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom det fritidspedagogiska området.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 och för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom respektive inriktning.

Övrigt

Av examensbeviset ska det framgå vilken inriktning studenten har fullgjort och vilket eller vilka undervisningsämnen som examen omfattar.

För grundlärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Ämneslärarexamen

Omfattning

Ämneslärarexamen ges med två inriktningar. Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 240 eller, när så krävs, 270 högskolepoäng. Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 300 eller, när så krävs, 330 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kurs- eller ämnesplan, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 ska utbildningen omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 165 högskolepoäng i två undervisningsämnen eller 195 högskolepoäng i tre undervisningsämnen. Examen ska dock omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 195 högskolepoäng i två undervisningsämnen när två av undervisningsämnena svenska, samhällskunskap eller musik ingår i utbildningen. Examen får vidare omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 195 högskolepoäng i två undervisningsämnen om undervisningsämnet bild eller musik ingår i utbildningen. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning. Utbildningen ska omfatta minst en fördjupning om 90 högskolepoäng i relevant ämne eller ämnesområde. För varje övrigt ämne som ingår i examen krävs minst 45 högskolepoäng om examen omfattar tre undervisningsämnen och minst 60 högskolepoäng om examen omfattar två undervisningsämnen. När svenska, samhällskunskap eller musik ingår krävs dock alltid 90 högskolepoäng inom de ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen.

Inriktningen ges med ett begränsat antal ämneskombinationer.

För ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasieskolan ska utbildningen omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 225 eller, när så krävs, 255 högskolepoäng i två undervisningsämnen. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning. Utbildningen ska omfatta en fördjupning om 120 högskolepoäng i relevant ämne eller ämnesområde och en fördjupning om 90 högskolepoäng. När svenska, samhällskunskap eller musik ingår krävs dock alltid 120 högskolepoäng inom de ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen.

Inriktningen ges med ett begränsat antal ämneskombinationer.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygssättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7-9 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

/Upphör att gälla U:2021-01-01/

Färdighet och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

/Träder i kraft 1:2021-01-01/

Färdighet och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och

för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,

- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För ämneslärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller minst två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom utbildningen.

Övrigt

Av examensbeviset ska det framgå vilken inriktning studenten har fullgjort och vilket eller vilka undervisningsämnen som examen omfattar.

För ämneslärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Kompletterande pedagogisk utbildning

En student som har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning kan avlägga ämneslärarexamen på grundnivå eller avancerad nivå. I förordningen (2011:686) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen och förordningen (2016:705) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen för personer som har en examen på forskarnivå finns det bestämmelser om de krav som studenten ska uppfylla för en sådan examen.

EXAMINA PÅ FORSKARNIVÅ

GENERELLA EXAMINA

Licentiatexamen

Omfattning

Licentiatexamen uppnås

antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå,

eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en utbildning som skall avslutas med doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan licentiatexamen kan ges vid högskolan.

Mål

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder

genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,

- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

För licentiatexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Doktorsexamen

Omfattning

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Mål

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och - visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

För doktorsexamen med en viss inriktning ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

KONSTNÄRLIGA EXAMINA

Konstnärlig licentiatexamen

Omfattning

Konstnärlig licentiatexamen uppnås

antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå, eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en

utbildning som ska avslutas med konstnärlig doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan konstnärlig licentiatexamen kan ges vid högskolan.

Mål

Kunskap och förståelse

För konstnärlig licentiatexamen ska doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom sitt konstnärliga område samt visa kunskap om konstnärliga forskningsmetoder i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För konstnärlig licentiatexamen ska doktoranden

- visa skapande förmåga inom sitt konstnärliga område, - visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med forskningsmässig noggrannhet identifiera och formulera konstnärliga frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett konstnärligt forskningsprojekt och andra kvalificerade konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt eller på annat sätt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med forskarsamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som krävs för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om konstens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin konstnärliga utveckling.

Dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt

För konstnärlig licentiatexamen ska doktoranden ha fått ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt om minst 60 högskolepoäng godkänt.

Övrigt

För konstnärlig licentiatexamen med en viss inriktning ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Konstnärlig doktorsexamen

Omfattning

Konstnärlig doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Mål

Kunskap och förståelse

För konstnärlig doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom sitt konstnärliga område, och
- visa förtrogenhet med konstnärliga forskningsmetoder i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För konstnärlig doktorsexamen ska doktoranden

- visa skapande förmåga inom sitt konstnärliga område,
- visa förmåga till konstnärlig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med forskningsmässig noggrannhet identifiera och formulera konstnärliga frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med forskarsamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet, konstnärlig integritet och forskningsmässig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om konstens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt (doktorsavhandling)

För konstnärlig doktorsexamen ska doktoranden ha fått ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänt.

Övrigt

För konstnärlig doktorsexamen med en viss inriktning ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.
Förordning (2020:766).

Bilaga 3

PLATSFÖRDELNING PÅ GRUNDVAL AV BETYG OCH MERITVÄRDERING AV BETYG

I denna bilaga finns det enligt 7 kap. 13 § andra stycket och 18 § första stycket vissa bestämmelser om hur platser ska fördelas vid urval på grundval av betyg och hur betyg ska värderas.

Med betyg från gymnasieskolan avses i fråga om platsfördelning på grundval av betyg i denna bilaga även betyg från Europaskolan (European baccalaureate) och utbildning som leder fram till International Baccalaureate.

Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter i övrigt om meritvärdering av betyg från Europaskolan (European baccalaureate) och utbildning som leder fram till International Baccalaureate samt om hur sådana betyg ska ge meritpoäng.

Platsfördelning på grundval av betyg

1. Vid urval på grundval av betyg enligt 7 kap. 13 § första stycket 1 ska platserna fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i en betygsgrupp som indelas i I och II respektive i en folkhögskolegrupp enligt följande.

Betygsgrupp:

I. sökande med

- betyg från gymnasieskolan,
 - betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, om minst två tredjedelar av gymnasiepoängen avser sådan utbildning, och
 - betyg från gymnasieskolans yrkesprogram som lett till en yrkesexamen i kombination med sådana betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå som ger grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå,
- II. sökande med

- betyg från gymnasieskolan i kombination med betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller i kombination med betyg förvärvade genom prövning i gymnasieskolan av den som inte är elev där eller, i fråga om betyg från gymnasieskolans yrkesprogram som lett till en yrkesexamen, i kombination med sådana betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå som leder till mer än grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå, om betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller betyg förvärvade genom prövning i gymnasieskolan tillsammans eller var för sig utgör mindre än två tredjedelar av

gymnasiepoängen, och

- betyg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i kombination med intyg enligt förordningen (2007:432) om behörighetsgivande förutbildning vid universitet och högskolor eller i kombination med dokumenterat studieresultat från folkhögskola.

Folkhögskolegrupp:

sökande med studieomdöme från folkhögskola.

2. Sedan platserna har fördelats i respektive grupp ska platserna i betygsgruppen fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i I respektive II. Därefter ska antalet platser i II reduceras med en tredjedel. Denna andel ska tillföras I.

2 a. Vid urval till utbildning som påbörjas efter den 31 maj 2014 och före den 1 juni 2017 ska sökande med gymnasieexamen dessutom indelas i en särskild gymnasieexamensgrupp. Sökande med gymnasieexamen ska inte ingå i underlaget för beräkning av platsfördelning till I. Vid platsfördelning ska den särskilda gymnasieexamensgruppen och de övriga betygsgrupperna tilldelas platser enligt den princip om platstilldelning som framgår av 1.

Den andel platser som enligt 2 annars skulle tillföras I ska i stället fördelas mellan I och den särskilda gymnasieexamensgruppen i förhållande till antalet behöriga sökande i de två grupperna.

Meritvärdering av betyg

3. Meritvärdering ska göras i två steg. Först meritvärderas de betyg som den sökande åberopar för behörighet och de betyg för meritkurser som enligt 7 ska meritvärderas enligt 4 och 5.

Därefter ska poäng för meritkurser läggas till.

Sökande med gymnasieexamen från gymnasieskolan

Siffervärde

4. Betygen i de kurser som ingår i ett program från gymnasieskolan ska ges följande siffervärden:

F	0
E	10,0
D	12,5
C	15,0
B	17,5
A	20,0

Betygsvärde

5. Siffervärdet för varje betyg i en kurs ska multipliceras med det antal gymnasiepoäng som det betyget omfattar, varvid ett betygsvärde fås.

Vid uträkning av ett betygsvärde ska betyg i en kurs ersättas av ett betyg som den sökande har i samma eller motsvarande kurs, om sistnämnda betyg är högre och omfattar samma antal gymnasiepoäng.

Sammanlagt betygsvärde och jämförelsetal

6. Det sammanlagda betygsvärdet för alla betyg i de kurser som ingår i ett fullständigt program från gymnasieskolan ska divideras med 2 400, varvid ett jämförelsetal fås.

Jämförelsetalet ska anges med två decimaler.

Betyg i kurser som ger behörighet eller i meritkurser

7. Betyg i kurser som inte ingår i ett fullständigt program från gymnasieskolan ska meritvärderas enligt 4 och 5 om kurserna

1. krävs för grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå,
2. är behörighetskurser som avses i 7 kap. 9 §, eller
3. är meritkurser som avses i 7 kap. 18 § och ger meritpoäng enligt 8.

Det sammanlagda betygsvärdet ska, för att få jämförelsetalet i stället för det som anges i 6, divideras med det samlade antal gymnasiepoäng som har meritvärderats.

Meritpoäng

8. Sedan jämförelsetalet har räknats ut ska betyg i sådana meritkurser som anges i 7 kap. 18 § tillgodoräknas som meritpoäng.

Högst två och en halv (2,5) meritpoäng får adderas till jämförelsetalet, varav högst en och en halv (1,5) meritpoäng får avse ämnet moderna språk och ämnet svenskt teckenspråk för hörande, högst en (1,0) meritpoäng får avse ämnet engelska och högst en och en halv (1,5) meritpoäng får avse ämnet matematik.

Betyg i meritkurser ger meritpoäng enligt följande:

- a) lägst betyget E i kurs 3 i ämnet moderna språk eller i ämnet svenskt teckenspråk för hörande ger en halv (0,5) meritpoäng,
- b) lägst betyget E i kurs 4 i ämnet moderna språk eller i ämnet svenskt teckenspråk för hörande ger en (1,0) meritpoäng,
- c) lägst betyget E i kurs 5 i ämnet moderna språk eller i ämnet svenskt teckenspråk för hörande ger en halv (0,5) meritpoäng,
- d) lägst betyget E i kurs 2 i ämnet moderna språk i ytterligare ett språk eller i kurs 2 i ämnet svenskt teckenspråk för hörande ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande har fått meritpoäng för kurs i ämnet moderna språk enligt b,
- e) lägst betyget E i kurs 2 i ämnet moderna språk ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande har fått meritpoäng för kurs i ämnet svenskt teckenspråk för hörande enligt b,
- f) lägst betyget E i kursen engelska 7 ger en (1,0) meritpoäng,
- g) lägst betyget E i en kurs i ämnet matematik på kursnivån över den kursnivå som krävs för särskild behörighet enligt 7 kap. 8-11 §§ eller, om sådant krav inte har ställts, kursnivån över vad som enligt 7 kap. 5 § första stycket 1 eller 2 krävs för grundläggande behörighet ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande inte redan har fått meritpoäng enligt g,
- h) lägst betyget E i en kurs i ämnet matematik på kursnivån över vad som anges i g ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande inte redan har fått meritpoäng enligt h,
- i) lägst betyget E i en kurs i ämnet matematik på kursnivån över vad som anges i h ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande inte redan har fått meritpoäng enligt i,

j) lägst betyget E i kursen matematik 5 ger utöver det som anges i g, h, eller i en halv (0,5) meritpoäng,

k) lägst betyget E i kursen matematik - specialisering på lägst den kursnivå som krävs för särskild behörighet enligt 7 kap. 8-11 §§ eller, om sådant krav inte har ställts, är närmast över kursnivån som enligt 7 kap. 5 § första stycket 1 eller 2 krävs för grundläggande behörighet ger en halv (0,5) meritpoäng.

Sökande med gymnasieexamen från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå

9. Det som anges i 4, 5, 7 och 8 gäller också sökande med examen från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

För att få ett jämförelsetal ska det sammanlagda betygsvärdet divideras med det antal gymnasiepoäng som ingår i examen, dock med lägst 2 300. Förordning (2014:125).

Bilaga 4

ÄMNESKOMBINATIONER

1. Innehåll

I denna bilaga anges det enligt 6 kap. 5 § andra stycket vilka ämnen som får kombineras i en ämnesläroexamen.

2. Grundskolans årskurs 7-9

Ämnen för inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 delas in i följande ämnesgrupper:

1. engelska, matematik, modersmål, moderna språk, svenska, svenska som andraspråk och teckenspråk,
2. geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap,
3. biologi, fysik, kemi och teknik,
4. hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa och slöjd, och
5. bild och musik.

Ämneskombinationerna för inriktning mot arbete i grundskolans årskurs

7-9 är följande:

1. två ämnen ur ämnesgrupp 1, 2 eller 3,
2. ett ämne ur ämnesgrupp 1 och ett ämne ur ämnesgrupp 2, 3, 4 eller 5,
3. ett ämne ur ämnesgrupp 2 eller 3 och ett ämne ur ämnesgrupp 4 eller 5,
4. två olika språk inom ämnet moderna språk, eller
5. ämnena bild och slöjd.

Om examen omfattar ytterligare ett ämne utöver vad som anges i

1. första stycket 1, 2, 3 eller 5 ska detta ämne vara ett annat ämne ur ämnesgrupp 1, 2, 3, 4 eller 5, eller
2. första stycket 4 ska detta ämne vara ett tredje språk inom ämnet moderna språk eller ett annat ämne ur ämnesgrupp 1, 2, 3, 4 eller 5.
3. Gymnasieskolan

Ämnen för inriktning mot arbete i gymnasieskolan delas in i följande ämnesgrupper:

1. engelska, matematik, modersmål, svenska och svenska som andraspråk,
2. grekiska, latin, moderna språk och teckenspråk,
3. filosofi, företagsekonomi, geografi, historia, juridik, psykologi, religionskunskap och samhällskunskap,
4. biologi, fysik, kemi, naturkunskap och teknik,
5. idrott och hälsa, och
6. bild, dans, musik och teater.

Ämneskombinationerna för inriktningen mot arbete i gymnasieskolan är följande:

1. två ämnen ur ämnesgrupp 1, 2, 3 eller 4,
2. ett ämne ur ämnesgrupp 1 och ett annat ämne ur ämnesgrupp 2, 3 eller 4,
3. två olika språk inom ämnet moderna språk,
4. idrott och hälsa och ett ämne ur ämnesgrupp 1, 2, 3 eller 4,
5. ett ämne ur ämnesgrupp 6 och ett ämne ur ämnesgrupp 1, 2, 3 eller 4, eller
6. ett ämne ur ämnesgrupp 6 och ytterligare 90 högskolepoäng inom det i ämnesgrupp 6 valda ämnesområdet. Förordning (2017:893).